

คู่มือ

สำหรับปฏิบัติงานของ นางสาววาสนา บุญมาก

การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

กลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

คู่มือการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อเป็นข้อมูลสำหรับการดำเนินงานตามระบบและกลไกการประกันคุณภาพการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของกระทรวงศึกษาธิการ การบริหารจัดการคุณภาพภายในสถานศึกษา จะต้องมีการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อสร้างความมั่นใจให้ผู้ที่เกี่ยวข้องว่า การจัดการศึกษาภายในสถานศึกษามีคุณภาพ โดยสถานศึกษาร่วมกับชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องภายใต้การกำกับ ดูแลและสนับสนุน ส่งเสริมของหน่วยงานต้นสังกัด

คู่มือการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาฉบับนี้ ประกอบด้วยกรอบแนวทางการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา และใช้เป็นแนวทางดำเนินงานเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และเตรียมการสำหรับการประเมินคุณภาพภายนอกตามกรอบมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งจะก่อให้เกิดความมั่นใจแก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายว่าการจัดการศึกษาของสถานศึกษามีคุณภาพได้มาตรฐาน และรักษาไว้ซึ่งมาตรฐานจากการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35 หวังว่าสถานศึกษาในสังกัดทุกแห่ง จะได้รับประโยชน์จากการศึกษาเอกสารเล่มนี้ ใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสามารถนำไปปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

นางสาววาสนา บุญมาก

ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ

งานส่งเสริมพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษา

สารบัญ

ส่วนที่	หน้า
• คำนำ	ก
• สารบัญ	๗
บทที่ 1 บทนำ	1
การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	1
บทที่ 2 บทบาทและหน้าที่	4
บทที่ 3 กระบวนการและขั้นตอนการปฏิบัติงาน	10
บทที่ 4 มาตรฐานการปฏิบัติงาน	16
บทที่ 5 ระบบติดตามประเมินผล	28
ภาคผนวก	34
• ตัวอย่างการจัดทำรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา	35

บทที่ 1

บทนำ

การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ตามที่กระทรวงศึกษาธิการได้มีการปฏิรูประบบประเมิน และประกันคุณภาพการศึกษา มีการปรับปรุงมาตรฐานและตัวชี้วัดให้มีจำนวนน้อยลง กระชับ และสะท้อนถึงคุณภาพการศึกษา ไม่ยุ่งยาก สร้างมาตรฐานระบบการประเมินที่ลดการจัดทำเอกสารที่ใช้ในการประเมิน เน้นการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพตามบริบทของสถานศึกษา และเมื่อวันที่ 11 ตุลาคม 2559 กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศให้สถานศึกษาขึ้นพื้นฐานใช้มาตรฐานการศึกษาเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา จำนวน 4 มาตรฐานได้แก่ มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และมาตรฐานที่ 4 ระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งให้จัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานการประเมินคุณภาพภายใน ตามกรอบมาตรฐานใหม่ทั้งนี้สถานศึกษาสามารถเพิ่มเติมมาตรฐาน ประเด็นการพิจารณาตามบริบทของสถานศึกษาได้ตามความเหมาะสม

การรายงานผลการดำเนินงานจากการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาตามมาตรฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ที่สะท้อนภาพความสำเร็จของการดำเนินงานตามบริบทของสถานศึกษาในรอบปีการศึกษาที่ผ่านมา การจัดทำรายงานการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษามีประโยชน์ ดังนี้

1. สถานศึกษามีฐานข้อมูลการดำเนินงานปรับปรุง และพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในปีถัดไป
2. สถานศึกษามีข้อมูลสารสนเทศเชิงประจักษ์ที่ช่วยกระตุ้นให้ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และผู้เกี่ยวข้องให้ความสำคัญและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการทำงานปฏิบัติตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ร่วมกัน
3. สถานศึกษามีข้อมูลสารสนเทศเชิงประจักษ์เพื่อประกันคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา แก่พ่อแม่ ผู้ปกครอง และชุมชน
4. พ่อแม่ ผู้ปกครองตลอดจนผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้รับทราบผลการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในแต่ละมาตรฐาน และทราบส่วนที่เป็นจุดเด่น จุดควรพัฒนา แนวทางการพัฒนา เพื่อให้ความช่วยเหลือสนับสนุนสถานศึกษาอย่างเหมาะสม
5. หน่วยงานต้นสังกัด หรือหน่วยงานที่มีหน้าที่กำกับดูแลสถานศึกษามีฐานข้อมูลในการกำหนดนโยบาย ช่วยเหลือ และแนะนำการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา
6. สถานศึกษาใช้รายงานการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษารายงานผลการดำเนินงานของสถานศึกษาต่อหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่มีหน้าที่กำกับดูแลสถานศึกษา และใช้เป็นข้อมูลเพื่อการประเมินคุณภาพภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน)

วิธีการนำมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานสู่การปฏิบัติ

การนำมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามที่กระทรวงประกาศสู่การปฏิบัติสถานศึกษาสามารถดำเนินการได้ ดังนี้

1. ศึกษามาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ร่วมกันพิจารณาและกำหนดเป็นมาตรฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน กำหนดค่าเป้าหมายและประกาศให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ ทั้งนี้สถานศึกษาสามารถกำหนดมาตรฐาน และประเด็นการพิจารณาเพิ่มเติมได้ตามบริบทของสถานศึกษา
2. กำหนดวิธีการพัฒนา และจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาเพื่อให้การดำเนินงานของสถานศึกษาบรรลุตามมาตรฐานและประเด็นการพิจารณา
3. ดำเนินการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาตามที่กำหนดไว้
4. แต่งตั้งคณะกรรมการติดตามตรวจสอบการดำเนินการจัดการศึกษาของสถานศึกษา พร้อมทั้งรายงานผลให้ผู้บริหาร และคณะกรรมการบริหารโรงเรียนทราบอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง (ภาคเรียนละ 1 ครั้ง)
5. ดำเนินการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาตามมาตรฐานและประเด็นการพิจารณาที่กำหนด
6. เก็บรวบรวมข้อมูลสรุปและรายงานผลการพัฒนาตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ (ข้อที่1)

ขั้นตอนการจัดทำรายงานการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา

การจัดทำรายงานการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษามีขั้นตอน ดังนี้

1. แต่งตั้งคณะกรรมการ
2. รวบรวมข้อมูลสารสนเทศ
3. สรุปและจัดทำรายงานการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา
4. นำเสนอคณะกรรมการบริหารโรงเรียนพิจารณาให้ความเห็นชอบ
5. เผยแพร่ต่อสาธารณชนหน่วยงานต้นสังกัด และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีรายละเอียดการดำเนินงานแต่ละขั้นตอน ดังนี้

5.1 แต่งตั้งคณะกรรมการ

คณะกรรมการควรประกอบด้วย คณะบุคคลจากหลายฝ่าย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู คณะกรรมการบริหารโรงเรียน และบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องตามความเหมาะสม ฯลฯ

5.2 รวบรวมข้อมูลสารสนเทศ

สถานศึกษารวบรวมข้อมูลสารสนเทศทั้งข้อมูลทั่วไปและข้อมูลผลการดำเนินงาน โครงการ และกิจกรรมของสถานศึกษาตามมาตรฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ขั้นตอนนี้มี

ความสำคัญที่จะทำให้รายงานมีความสมบูรณ์ครบถ้วนตามรูปแบบการเขียนรายงานการประเมินคุณภาพภายในที่สถานศึกษากำหนด

5.3 สรุปและจัดทำรายงานการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา

สถานศึกษานำข้อมูลที่รวบรวมได้ในขั้นที่ 2 มาสรุปและเขียนรายงานการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาตามรูปแบบที่สถานศึกษากำหนด แต่ต้องมีประเด็นสำคัญสอดคล้องตามที่หน่วยงานต้นสังกัด หรือหน่วยงานที่มีหน้าที่กำกับดูแลต้องการเพื่อประโยชน์ในการนำข้อมูลไปใช้ในการกำหนดนโยบายวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา และจัดส่งเป็นข้อมูลเพื่อการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาต่อไป

5.4 นำเสนอคณะกรรมการบริหารโรงเรียนพิจารณาให้ความเห็นชอบ

สถานศึกษานำรายงานที่เขียนเสร็จสมบูรณ์แล้วเสนอคณะกรรมการบริหารโรงเรียนพิจารณาให้ความเห็นชอบเพื่อรับรองผลการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา

5.5 เผยแพร่ต่อสาธารณชนหน่วยงานต้นสังกัด และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

สถานศึกษานำรายงานที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารโรงเรียนแล้วเผยแพร่ต่อสาธารณชน และผู้ที่เกี่ยวข้องได้แก่ครูผู้ปกครองชุมชนท้องถิ่นหน่วยงานต้นสังกัด และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องตามความเหมาะสมผ่านสื่อต่างๆเช่น แผ่นพับ จุลสาร วารสาร Websiteของโรงเรียนหรือชี้แจงในการประชุมครู การปฐมนิเทศผู้ปกครอง เป็นต้น

บทที่ 2 บทบาทและหน้าที่

บทบาทหน้าที่ของผู้ที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

1. บทบาทหน้าที่หน่วยงานต้นสังกัด

การจัดการศึกษาที่สามารถพัฒนาคนให้มีความรู้ความสามารถและเป็นคนดีของสังคมเป็นเรื่องที่สำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ และเน้นให้นักเรียนได้แสดงและพัฒนาศักยภาพในตนเองได้อย่างเต็มที่ เช่น รู้จักคิดวิเคราะห์ รู้จักแก้ปัญหา มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ รู้จักเรียนรู้ด้วยตนเอง รู้จักใช้เทคโนโลยีในการสื่อสาร สามารถปรับตัวเข้ากับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว มีคุณธรรมจริยธรรม รู้จักพึ่งตนเองและสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข

ด้วยเหตุนี้หน่วยงานที่รับผิดชอบในด้านการจัดการศึกษาจำเป็นต้องพัฒนาคุณภาพในการจัดการศึกษาของไทย โดยการนำระบบการประกันคุณภาพการศึกษามาใช้ในการพัฒนา ซึ่งจะต้องมีระบบการประกันคุณภาพภายในที่ผสมผสานอยู่ในกระบวนการบริหารและจัดการเรียนการสอนตามปกติของสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพนักเรียนอย่างต่อเนื่องตลอดเวลาและมีการประเมินภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาอีกครั้งหนึ่ง เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่า สถานศึกษาจะจัดการศึกษาให้มีคุณภาพเป็นไปตามมาตรฐาน โดยมุ่งหวังให้เด็กที่จบการศึกษาจากสถานศึกษามีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่สถานศึกษากำหนดหน่วยงานต้นสังกัดของสถานศึกษา ในที่นี้หมายถึง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ซึ่งนอกจากดูแลสถานศึกษาแล้ว ยังต้องกำหนดนโยบายช่วยเหลือ ส่งเสริม สนับสนุน และตรวจสอบติดตามให้สถานศึกษาได้พัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษากลับด้วย โดยบทบาทหน้าที่ของหน่วยงานต้นสังกัด พอสรุปได้ดังนี้

- (1) สร้างจิตสำนึกและค่านิยมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษและการประกันคุณภาพการศึกษให้เกิดแก่บุคลากรทุกฝ่ายในหน่วยงาน
- (2) ประกาศนโยบาย/ทิศทางและเป้าหมายในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาระดับหน่วยงานต้นสังกัดและระดับสถานศึกษา
- (3) กำหนดมาตรการในการสนับสนุนและช่วยเหลือในการผลักดันในกระบวนการประกันคุณภาพการศึกษาให้ประสบความสำเร็จ สามารถดำเนินการอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง โดยเฉพาะมาตรการทางด้านงบประมาณและบุคลากร
- (4) กำกับ ติดตามการดำเนินงานของหน่วยงานในสังกัดทั้งในส่วนของการเตรียมการ การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในและการประเมินคุณภาพจากภายนอก
- (5) ให้ขวัญกำลังใจแก่สถานศึกษาทุกแห่งที่เข้าร่วมกันพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษ
- (6) ดำเนินการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา
- (7) นำผลการตรวจสอบและทบทวนไปใช้และจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด ผู้เกี่ยวข้องและสาธารณชน

2. บทบาทหน้าที่ของสถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้อง

การจัดการศึกษาในสถานศึกษานั้นมุ่งเน้นการพัฒนาคนให้มีความรู้ความสามารถและเป็นคนดีของสังคมเป็นเรื่องที่สำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องจัดการศึกษาที่มีคุณภาพและเน้นให้นักเรียนได้แสดงและพัฒนาศักยภาพในตนเองได้อย่างเต็มที่ เช่น รู้จักคิดวิเคราะห์ รู้จักแก้ปัญหา มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ รู้จักเรียนรู้ด้วยตนเอง รู้จักใช้เทคโนโลยีในการสื่อสาร สามารถปรับตัวเข้ากับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว มีคุณธรรมจริยธรรม รู้จักพึ่งตนเองและสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข

การประกันคุณภาพการศึกษา มีความสำคัญต่อการจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพตามเป้าหมายที่กล่าวมาแล้วข้างต้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ซึ่งสาระในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 มาตรา 48 ได้ระบุไว้ว่า ให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่สถานศึกษาต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ในการบริหารการศึกษาของสถานศึกษานั้นมีบุคลากรหรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องมากมายไม่ว่าจะเป็นผู้บริหาร คณะครู ผู้ปกครอง ชุมชนและสังคม ดังนั้นผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องเหล่านี้ควรเข้ามามีบทบาทร่วมกันในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษา มิใช่เป็นเรื่องของบุคลากรในสถานศึกษาเพียงอย่างเดียวสำหรับบทบาทของผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องในระดับสถานศึกษาสรุปได้ดังนี้

นอกจากนั้น ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาแล้วอาจกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการโดยเฉพาะของเขตพื้นที่การศึกษาในการส่งเสริม สนับสนุน และร่วมดำเนินงานตามระบบ ดังนี้

(1) จัดระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพ

(2) จัดให้มีการกำหนดสาระการเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ และผลการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระร่วมกับสถานศึกษาเป็นรายปี/รายภาค

(3) จัดให้มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ทุกกลุ่มสาระและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้วยเครื่องมือมาตรฐาน

(4) ดำเนินการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษาอย่างน้อยหนึ่งครั้งในทุกสามปี และรายงานผลให้หน่วยงานต้นสังกัดทราบ ทั้งนี้ หลักเกณฑ์และวิธีการตรวจสอบและทบทวนให้สอดคล้องกับการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพภายในสถานศึกษา

2.1 บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา

ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทสำคัญในการบริหารจัดการ ส่งเสริม สนับสนุน อำนวยความสะดวก ให้คำปรึกษาและดูแลให้มีการประกันคุณภาพการศึกษาที่ทุกฝ่ายเข้ามามีส่วนร่วม โดยบทบาทของผู้บริหารนั้นจะต้องเป็นผู้นำ/แกนหลักในทุกขั้นตอนของการดำเนินการ พอสรุปบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาได้ดังนี้

(1) พัฒนาตนเองให้มีความรู้ความเข้าใจ มีวิสัยทัศน์ เห็นความสำคัญและมีเจตคติที่ดีต่อการประกันคุณภาพการศึกษา นอกจากนี้ยังต้องพัฒนาตนเองเกี่ยวกับภาวะผู้นำทั้งในด้านการบริหารและทางด้านวิชาการ เพื่อให้ตนเองสามารถทำหน้าที่ผู้นำในการพัฒนาได้อย่างชัดเจน เพื่อให้เกิดความเชื่อถือ ศรัทธาและการยอมรับจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

(2) สร้างจิตสำนึกและความตระหนักในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาให้เกิดขึ้นแก่บุคลากรในสถานศึกษา

(3) แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ซึ่งในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาถือว่าเป็นหน้าที่ของบุคลากรภายในสถานศึกษาทุกคนรวมทั้งผู้ที่เกี่ยวข้องภายนอกสถานศึกษา

(4) เตรียมการวางแผนและจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศภายในสถานศึกษา ซึ่งจะเป็นประโยชน์สำหรับการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษา

(5) ประสานงาน อำนวยความสะดวก แก่ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย

2.2 บทบาทหน้าที่ของคณะครูและบุคลากรภายในสถานศึกษา

คณะครูและบุคลากรภายในสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญส่วนหนึ่งในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในทุกชั้นตอน ไม่ว่าจะเป็นการดำเนินการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในและการประเมินคุณภาพภายนอก โดยมีบทบาทสรุปได้ดังนี้

(1) พัฒนาตนเองในด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อให้เกิดความตระหนักและเห็นความสำคัญ ตลอดจนมีเจตคติที่ดีต่อการประกันคุณภาพการศึกษา

(2) ร่วมกับผู้บริหารเตรียมการวางแผนและจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศภายในสถานศึกษา ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ส่งเสริมให้นักเรียนได้พัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ และพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในและการประกันคุณภาพภายนอก

(3) ดำเนินการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพตามแผน โครงการ/กิจกรรมที่วางไว้ โดยพยายามประสานความร่วมมือในระหว่างเพื่อนร่วมงาน ผู้บริหาร และผู้ที่เกี่ยวข้อง ในการส่งเสริมสนับสนุนให้การพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้

(4) ตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงาน เมื่อดำเนินการพัฒนาตามแผนที่วางไว้แล้ว จำเป็นจะต้องทำการตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติงานของตนเอง โดยต้องกำหนดกรอบการประเมินตนเอง สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินตนเอง ทำการประเมินตนเองตามกรอบที่กำหนดไว้ และทำการวิเคราะห์ข้อมูลและประเมินผล หลังจากนั้นคณะกรรมการต้องร่วมกันเขียนรายงานการประเมินตนเองตามสภาพที่เป็นจริงของแต่ละโครงการ/กิจกรรม

(5) ปรับปรุงพัฒนา หลังจากแต่ละโครงการ/กิจกรรมทำการประเมินตนเองและทราบผลการประเมินตนเองแล้ว คณะครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องในแต่ละแผนงาน โครงการ/กิจกรรม ต้องนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงพัฒนาการปฏิบัติงานของตนเองและนำไปวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาในปีการศึกษาต่อไป

2.3 บทบาทของครูในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

หัวใจของการประกันคุณภาพการศึกษา คือการประกันคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เต็มตามศักยภาพ ซึ่งต้องเริ่มต้นที่การประกันคุณภาพภายใน โดยการปฏิรูปการสอนของครู

บทบาทสำคัญของครูในการประกันคุณภาพภายใน คือ การประกันคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งต้องมีการปฏิรูปการสอน เพื่อปฏิรูปการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา (รุ่ง แก้วแดง 2544: 111-112) การปฏิรูปการสอนของครูเพื่อประกันคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน ประกอบด้วยบทบาทหน้าที่สำคัญ 3 ประการ คือ (1) การปฏิบัติงานปกติของครูอย่างมีระบบและกระบวนการ (2) การประเมินตนเอง และ(3) การรายงานผลการประเมินตนเอง ซึ่งครูแต่ละคนสามารถกำหนดกระบวนการทำงานของตนเองได้ อาจจำแนกเป็นขั้นตอนได้ดังนี้ (รุ่ง แก้วแดง 2544 : 94-96)

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาเรื่องมาตรฐานการศึกษาและหลักสูตรให้เข้าใจ ถ้าเป็นไปได้ควรศึกษาให้ครบทั้งหน่วยของการเรียนที่อาจจะกำหนดเป็นภาคเรียนหรือทั้งปีการศึกษา และนำมาพัฒนาหลักสูตรรายวิชาที่ตนเองสอนอยู่

ขั้นตอนที่ 2 วางแผนการสอน ว่าควรจะสอนอย่างไร รวมทั้งจะต้องสามารถกำหนดสิ่งที่จะบรรลุผลหรือสิ่งที่จะเกิดขึ้นหรือพฤติกรรมของนักเรียนที่จะเกิดขึ้นหลังจากได้รับการศึกษา โดยเน้นการจัดกิจกรรมและการใช้สื่อที่ส่งเสริมการเรียนรู้

ขั้นตอนที่ 3 นำกระบวนการวิจัยเข้ามาใช้ในการสอนของครู และการเรียนของนักเรียนเพื่อสร้างสรรค์ความรู้ควบคู่การเรียนรู้

ขั้นตอนที่ 4 ดำเนินการสอน โดยทำงานร่วมกับผู้เรียนหมายความว่า ต้องลดบทบาทการบอกของครูมาเป็นการทำงานร่วมกับผู้เรียน โดยอำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนได้มีบทบาทในการเรียนมากขึ้น

ขั้นตอนที่ 5 ประเมินผลการสอน ว่าสิ่งที่ครูสอนไปนั้นบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้มากน้อยเพียงใด โดยวัดจากผลการเรียนรู้ของผู้เรียน พิจารณาเป็นรายบุคคลและรายชั้นเรียน

ขั้นตอนที่ 6 วิเคราะห์ เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนในวงจรต่อไป

ขั้นตอนที่ 7 บันทึกสรุปผลการสอน ว่าในคาบหรือหน่วยนั้นมีความสำเร็จ บรรลุตามเป้าหมายมากน้อยเพียงใด มีปัญหาและอุปสรรคที่ต้องแก้ไขอย่างไร มีคำแนะนำเพื่อนำไปปรับปรุงต่อไปอย่างไร โดยบันทึกทุกสิ่งทุกอย่างเอาไว้เป็นหนึ่งหน่วย

สำหรับบทบาทหน้าที่ของครูในการประกันคุณภาพภายในทั้งระบบควรเป็นดังนี้

1. มีการเตรียมความพร้อมของตนเอง โดยทำการศึกษาให้เกิดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการวิธีการ ขั้นตอนในการประเมินผลภายใน รวมทั้งพยายามสร้างเจตคติที่ดีต่อการประเมินผลภายใน

2. ให้ความร่วมมือกับสถานศึกษาในการให้ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปที่คณะกรรมการประเมินผลภายในต้องการ

3. ให้ความร่วมมือกับสถานศึกษาเมื่อได้รับการแต่งตั้งให้เป็นคณะกรรมการในกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งของการประเมินผลภายใน เช่น เข้าร่วมพิจารณาจัดทำปฏิทินการปฏิบัติงานด้านการประเมินผลภายในสถานศึกษา ร่วมกันพิจารณาจัดสร้างเครื่องมือในการจัดเก็บข้อมูลลักษณะต่างๆ ในกระบวนการประเมินผล

ภายใน ร่วมกันทำการสำรวจเก็บข้อมูลที่คณะกรรมการสำรวจ ร่วมกันทำการวิเคราะห์ข้อมูล (หากมีความรู้ด้านการวิเคราะห์) ร่วมกันสรุปผลการประเมิน เป็นต้น

4. ให้ความร่วมมือกับสถานศึกษา ในการร่วมกันกำหนดจุดประสงค์ กำหนดมาตรฐานและตัวบ่งชี้ในการประเมินด้านต่าง ๆ ของสถานศึกษาเอง และร่วมกันกำหนดเกณฑ์การตัดสินมาตรฐานและตัวบ่งชี้ในด้านต่าง ๆ

5. ปฏิบัติหน้าที่หลักหรือหน้าที่ประจำที่รับผิดชอบอย่างมีระบบ ตามกระบวนการและสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา เช่น ในหน้าที่การสอนต้องมีการพัฒนาหลักสูตรและแผนการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ จัดเตรียมเนื้อหาสาระที่ถูกต้องเหมาะสมกับจุดประสงค์การเรียนการสอน จัดทำสื่อการสอนที่มีประสิทธิภาพตรงตามจุดประสงค์การเรียนการสอน จัดกิจกรรม วิธีการเรียนรู้ที่สร้างให้ผู้เรียนเกิดการค้นคว้าหาความรู้สร้างความรู้ด้วยตนเอง เลือกวิธีการประเมินผลการเรียนหลากหลายและเหมาะสมรวบรวมผลสรุป ประเมินการเรียนการสอน พฤติกรรมของผู้เรียน นำผลการประเมินมาปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง เป็นต้น

2.4 บทบาทหน้าที่ของกรรมการสถานศึกษา

กรรมการสถานศึกษาเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการกำหนดเป้าหมาย/วิสัยทัศน์ของสถานศึกษา ส่งเสริมร่วมตัดสินใจวินิจฉัยให้ความเห็นชอบในการดำเนินงานของสถานศึกษา เป็นแกนนำประสานความร่วมมือกับองค์กรในท้องถิ่น เสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน และสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในด้านทรัพยากรต่าง ๆ ตลอดจนกำกับ ดูแลอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่การวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา การดำเนินกิจกรรมตามแผน การประเมินตนเองของสถานศึกษา รวมทั้งการตรวจสอบและรับทราบรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา และการพัฒนาปรับปรุงสถานศึกษา นอกจากนี้ยังมีหน้าที่เป็นผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในส่วนที่กรรมการสถานศึกษามีส่วนเกี่ยวข้องให้แก่คณะผู้ประเมินภายนอกอีกด้วย

2.5 บทบาทหน้าที่ของผู้ปกครอง

ผู้ปกครองเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการกำหนดเป้าหมาย/วิสัยทัศน์ของสถานศึกษาว่าอยากให้บุตรหลานของตนเข้ารับการศึกษาแล้วจะมีคุณลักษณะอย่างไร และคอยประสานงาน ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในส่วนของตัวผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับผู้เรียนในการวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา การดำเนินกิจกรรมตามแผน การประเมินตนเองของสถานศึกษา การให้ข้อมูลย้อนกลับเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนและคุณภาพของผู้เรียนในสถานศึกษา รวมทั้งรับทราบรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา นอกจากนี้ ยังมีหน้าที่เป็นผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะของผู้เรียนให้แก่คณะผู้ประเมินภายนอกอีกด้วย

2.6 บทบาทหน้าที่ของชุมชน

ชุมชนนั้นมีบทบาทสำคัญในการกำหนดเป้าหมาย/วิสัยทัศน์ของสถานศึกษาและส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่การวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา การจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษา โดยเฉพาะแหล่งการเรียนรู้ในชุมชนรวมทั้งรับทราบรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา การปรับปรุงและพัฒนาของสถานศึกษา ซึ่งการที่ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมของสถานศึกษา เพราะจะทำให้ชุมชนเกิดความรู้สึกที่ดีต่อสถานศึกษามองเห็นคุณค่าและประโยชน์ของตนเอง พร้อมกันนั้นสถานศึกษาก็ได้รับความช่วยเหลือทั้งร่างกายและทุนทรัพย์จากคนในชุมชนอันจะก่อให้เกิดประโยชน์ในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาอีกด้วย นอกจากนี้บุคลากรในชุมชนยังมีหน้าที่เป็นผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับชุมชนและความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชนให้แก่คณะกรรมการผู้ประเมินภายนอกอีกด้วย

จากบทบาทของผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องในระดับสถานศึกษาที่กล่าวมาแล้วข้างต้น สรุปได้ว่าผู้บริหารและคณะครูนั้นมีภารกิจอันยิ่งใหญ่ในการพัฒนาคุณภาพของเด็กและเยาวชน เนื่องจากเป็นผู้ที่อยู่ใกล้ชิดและมีอิทธิพลในการหล่อหลอมให้เด็กเป็นคนดี มีความสามารถและอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข จึงมีความจำเป็นที่ผู้บริหารและคณะครูจะต้องมีความตระหนักรู้ความเข้าใจและร่วมกันคิดร่วมกันทำ โดยอาศัยการทำงานเป็นทีมและการประสานความร่วมมือจากทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

บทที่ 3

กระบวนการและขั้นตอนการปฏิบัติงาน

ขั้นตอนการดำเนินงานตามกระบวนการประกันคุณภาพภายใน

การดำเนินการประกันคุณภาพภายในตามกระบวนการที่กล่าวมาแล้ว มีแนวทางและขั้นตอนเพื่อสร้างความมั่นใจแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องว่าผู้เรียนทุกคนจะได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพจากสถานศึกษาเพื่อการพัฒนาความรู้ความสามารถและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างเต็มศักยภาพ และให้ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารการศึกษาซึ่งเป็นกระบวนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ดังนี้

1. ขั้นการเตรียมการ

1.1 การเตรียมความพร้อมของบุคลากร โดยต้องสร้างความตระหนักถึงคุณค่าของการประกันคุณภาพภายในและการทำงานเป็นทีม ซึ่งจะจัดทำภารกิจชี้แจงทำความเข้าใจโดยใช้บุคลากรภายในสถานศึกษาหรือวิทยากรมืออาชีพจากภายนอก โดยบุคลากรทุกคนในสถานศึกษาได้มีโอกาสเข้าร่วมประชุมรับทราบพร้อมกัน และต้องพัฒนาความรู้ ทักษะเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในให้บุคลากรทุกคนเกิดความมั่นใจในการดำเนินงานประกันคุณภาพด้วยการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ โดยเน้นเนื้อหาเกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษาและแผนปฏิบัติการในแต่ละปี ต่อมาเน้นเนื้อหาการกำหนดกรอบและแผนการประเมิน การสร้างเครื่องมือประเมินและการรวบรวมข้อมูล ในช่วงท้ายเน้นเรื่องเกี่ยวกับการวิเคราะห์ข้อมูล การนำเสนอผลการประเมินและการเขียนรายงานผลการประเมินตนเอง (Self-Study Report)

1.2 การแต่งตั้งคณะกรรมการผู้รับผิดชอบในการประสานงาน กำกับดูแล ช่วยเหลือสนับสนุนให้ทุกฝ่ายทำงานร่วมกันและเชื่อมโยงเป็นทีม โดยการตั้งคณะกรรมการควรพิจารณาตามแผนภูมิโครงสร้างการบริหารซึ่งฝ่ายที่รับผิดชอบงานใดควรเป็นกรรมการรับผิดชอบการพัฒนาและประเมินคุณภาพงานนั้น

2. ขั้นการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน ประกอบด้วยขั้นตอนหลัก 4 ขั้นตอน

2.1 การวางแผน จะต้องมีกำหนดเป้าหมาย แนวทางการดำเนินงาน ผู้รับผิดชอบงาน ระยะเวลาและทรัพยากรที่ต้องใช้ สำหรับแผนต่างๆ ที่ควรจัดทำคือ แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา แผนปฏิบัติการประจำปี แผนการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรซึ่งสอดคล้องกับเป้าหมายของสถานศึกษา แผนการประเมินคุณภาพและแผนงบประมาณ เป็นต้น

2.2 การปฏิบัติตามแผน ซึ่งในขณะดำเนินการต้องมีการเรียนรู้เพิ่มเติมตลอดเวลาและผู้บริหารควรให้การส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรทุกคนทำงานอย่างมีความสุข จัดสิ่งอำนวยความสะดวก สนับสนุนทรัพยากรเพื่อการปฏิบัติ กำกับ ติดตามการทำงานทั้งระดับบุคลากร รายกลุ่ม รายหมวด และให้การนิเทศ

2.3 การตรวจสอบประเมินผล ซึ่งเป็นกลไกสำคัญที่จะกระตุ้นให้เกิดการพัฒนาเพราะจะทำให้ได้ข้อมูลย้อนกลับที่แสดงว่าการดำเนินงานที่ผ่านมามีบรรลุเป้าหมายเพียงใด โดยการประเมินต้องจัดวางกรอบการประเมิน จัดหาหรือจัดทำเครื่องมือ จัดเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล แปลความข้อมูล และการตรวจสอบปรับปรุงคุณภาพการประเมิน

2.4 การนำผลการประเมินมาปรับปรุงงาน เมื่อแต่ละฝ่ายประเมินผลเสร็จแล้วจะส่งผลให้คณะกรรมการรับผิดชอบนำไปวิเคราะห์ สังเคราะห์และแปลผลแล้วนำเสนอผลต่อผู้เกี่ยวข้องเพื่อนำไปปรับปรุงการปฏิบัติงานของผู้บริหารและบุคลากร นำไปวางแผนในระยะต่อไป และจัดทำเป็นข้อมูลสารสนเทศหรือการเขียนรายงานประเมินตนเอง

3. ขั้นการจัดทำรายงานประเมินตนเองหรือรายงานประจำปี เมื่อสถานศึกษาดำเนินการประเมินผลภายในเสร็จแล้วจะจัดทำรายงาน โดยเริ่มจากรวบรวมผลการดำเนินงานและผลการประเมินมาวิเคราะห์จำแนกตามมาตรฐานการศึกษาและเขียนรายงาน

กิจกรรมเสนอแนะสำหรับการดำเนินการประเมินผลภายในของสถานศึกษา มีดังนี้ (สถาบันส่งเสริมการประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ 2543 : 23-160)

กิจกรรมที่ 1 การเตรียมความพร้อม เป็นการเตรียมความพร้อมเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจ เจตคติที่ดีของบุคลากรในสถานศึกษา พร้อมทั้งสร้างแรงจูงใจและแต่งตั้งคณะกรรมการ รวมทั้งการเตรียมความพร้อมด้านทรัพยากรต่างๆ ที่เกี่ยวข้องหรือสนับสนุนการประเมินผลภายใน ซึ่งประกอบด้วยกิจกรรมย่อยดังนี้

1.1 สืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะของบุคลากรในสถานศึกษา โดยมีวิธีการดำเนินงาน ดังนี้

(1) ศึกษาข้อมูลพื้นฐานของบุคลากรทั้งหมดในสถานศึกษา

(2) สืบค้นความรู้ความเข้าใจ เจตคติต่อการประเมินผลภายในของบุคลากร

1.2 แต่งตั้งคณะกรรมการประเมินผลภายในของสถานศึกษา ซึ่งคณะกรรมการนี้ควรประกอบด้วย ผู้บริหาร คณะครูอาจารย์ เจ้าหน้าที่ นักเรียน ผู้ปกครองและชุมชน รวมกันประมาณ 15-20 คน

1.3 จัดเตรียมงบประมาณและสิ่งอำนวยความสะดวกในการดำเนินงานประเมินผลภายใน ซึ่งงบประมาณส่วนใหญ่ขึ้นอยู่กับปริมาณข้อมูลที่จะจัดเก็บ แหล่งข้อมูล ประเภทหรือวิธีการจัดเก็บข้อมูล ซึ่งได้แก่ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ แบบทดสอบ เป็นต้น

1.4 จัดทำปฏิทินการปฏิบัติงาน ซึ่งต้องกำหนดกิจกรรมที่จะดำเนินการในการประเมินผลภายในทุกขั้นตอน ตั้งแต่การจัดเตรียมการจนถึงการสรุปผลและรายงานผลการประเมิน รวมทั้งระบบการติดตามการดำเนินงานอย่างชัดเจน โดยทุกกิจกรรมจะกำหนดเวลาเริ่มต้นและสิ้นสุดกิจกรรมต่างๆ เหล่านั้น

1.5 การกำกับและติดตามประเมินผลภายใน ผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายต้อง ติดตามกำกับดูแลให้การดำเนินงานกิจกรรมต่างๆ เป็นไปตามปฏิทินการปฏิบัติงานที่กำหนดไว้

กิจกรรมที่ 2 การศึกษาสภาพและผลการดำเนินงานของสถานศึกษาที่ผ่านมา เป็นการรวบรวมและนำข้อมูลพื้นฐานรวมทั้งผลการดำเนินงานของสถานศึกษาที่ผ่านมาแล้ว มาแจ้งให้ผู้เกี่ยวข้องทั้งหมดทราบเพื่อพิจารณาตัดสินใจในการกำหนดแนวทางการประเมินและการพัฒนาสถานศึกษาของตนเอง ซึ่งวิธีการดำเนินการคือ จัดทำรายงานสภาพการดำเนินงานของสถานศึกษาให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้นำมาเป็นข้อมูลพิจารณาตัดสินใจดำเนินการต่างๆ ต่อไป ซึ่งข้อมูลควรประกอบด้วย

2.1 ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของสถานศึกษา ได้แก่ ชื่อ ที่ตั้ง ขนาดสถานศึกษา จำนวนอาคารสถานที่ วัสดุครุภัณฑ์ จำนวนครูอาจารย์ จำนวนนักเรียน ลักษณะชุมชน

2.2 ข้อมูลเกี่ยวกับนโยบายต่างๆ ของสถานศึกษา ได้แก่ นโยบายด้านการบริหาร จัดการ ด้านหลักสูตรการจัดการเรียนการสอน ด้านบุคลากร ด้านอาคารสถานที่ โดยรายงานว่ามีเป้าหมายอย่างไรและมีผลการดำเนินงานเป็นไปตามแผนมากน้อยเพียงไร พร้อมทั้งสรุปเป็นจุดอ่อน จุดแข็งของการดำเนินงานที่ผ่านมา

กิจกรรมที่ 3 การทำความเข้าใจกับบุคลากรในสถานศึกษาเกี่ยวกับสภาพและผลการดำเนินงานของสถานศึกษา เป็นการนำเสนอรายงานผลการดำเนินงานของสถานศึกษาให้ทุกฝ่ายเข้าใจตรงกัน และพร้อมที่จะร่วมมือกันดำเนินงานประเมินผลภายในต่อไป ซึ่งมีกิจกรรมย่อยดังนี้

3.1 สำนวจความเข้าใจของบุคลากรในสถานศึกษาเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานของสถานศึกษา โดยจัดทำแบบสำรวจการรับรู้ของบุคลากรเกี่ยวกับผลการดำเนินงานของสถานศึกษา

3.2 สำนวจสภาพการประเมินผลภายในของสถานศึกษา โดยจัดทำแบบสอบถามความคิดเห็นของบุคลากรทั้งหมดของสถานศึกษา ซึ่งแบบสอบถามควรมีหัวข้อดังนี้

(1) ลักษณะการดำเนินงานของสถานศึกษาในการประเมินผลภายในที่ผ่านมาเป็นอย่างไร กิจกรรมที่เกี่ยวข้องมีการทำ หรือไม่ทำอย่างไร

(2) กิจกรรมที่สถานศึกษาดำเนินการเกี่ยวกับการประกันคุณภาพสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาหรือไม่

กิจกรรมที่ 4 การกำหนดวัตถุประสงค์ของการประเมิน มาตรฐานและตัวบ่งชี้ที่จะใช้ในการประเมิน เป็นการกำหนดเป้าหมายที่บุคลากรทุกคนในสถานศึกษารับรู้และร่วมกันจัดทำว่าจะมีการตรวจสอบการทำงานของ

4.1 สำนวจความคิดเห็นของบุคลากรทุกฝ่ายว่าต้องการให้คณะกรรมการดำเนินงานประเมินผลภายในดำเนินการในเรื่องใดบ้าง อย่างไรบ้าง

4.2 ให้บุคลากรทุกฝ่ายศึกษามาตรฐานการศึกษาและตัวบ่งชี้เปรียบเทียบกับกิจกรรมที่สถานศึกษาดำเนินงานอยู่ว่า กิจกรรมใดที่ควรจัดทำแต่ยังไม่ได้จัดทำ กิจกรรมใดที่ทำอยู่แล้วและกิจกรรมใดที่จะต้องทำเพิ่มเติมจากเดิม

4.3 กำหนดวัตถุประสงค์ของการประเมินให้ครอบคลุมความต้องการของบุคลากรที่แสดงไว้ซึ่งกิจกรรมย่อยที่ควรจัดทำมีดังนี้

(1) จัดทำแบบสำรวจความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งหมดเกี่ยวกับกิจกรรมและหัวข้อที่ต้องการจะประเมิน

(2) จัดทำแบบสำรวจข้อมูลพื้นฐานต่างๆ ที่มีอยู่เดิมแล้วว่ามีสิ่งใดจะนำมาใช้กับการประเมินผลภายในได้บ้าง

(3) กำหนดมาตรฐานและตัวบ่งชี้ที่จะทำการประเมิน

(4) กำหนดวัตถุประสงค์ของการประเมิน โดยการศึกษา วิเคราะห์จากมาตรฐานและตัวบ่งชี้ในการประเมินที่สถานศึกษาจัดทำขึ้น

กิจกรรมที่ 5 การกำหนดกรอบการประเมิน เป็นการกำหนดแนวทางในการทำการประเมินผลว่าจะดำเนินการอย่างไร เมื่อใดและใครเป็นผู้รับผิดชอบในเรื่องใด ซึ่งวิธีการประเมินจะขึ้นอยู่กับลักษณะของตัวบ่งชี้ เช่น ใช้แบบสอบถามกับตัวบ่งชี้ที่เป็นความรู้ความเข้าใจ ใช้แบบวัดทางจิตวิทยากับตัวบ่งชี้

ที่เป็นนามธรรม ใช้วิธีการสังเกตพฤติกรรมกับตัวบ่งชี้ที่มีพฤติกรรมที่สังเกตได้ ใช้แบบสัมภาษณ์กับตัวบ่งชี้ที่สะท้อนความรู้สึกหรือความคิดเห็น ใช้วิธีการเก็บจากข้อมูลที่เป็นเอกสารที่มีอยู่แล้วหรือข้อมูลเชิงประจักษ์ สำหรับกิจกรรมย่อยที่ควรจัดทำคือ

- 5.1 กำหนดแหล่งผู้ให้ข้อมูลที่เหมาะสมในการประเมินแต่ละตัวบ่งชี้
- 5.2 กำหนดวิธีการเก็บข้อมูล
- 5.3 กำหนดขนาดตัวอย่าง
- 5.4 กำหนดระบบการจัดเก็บข้อมูล
- 5.5 กำหนดวิธีการวิเคราะห์ข้อมูล
- 5.6 กำหนดกรอบการประเมิน

กิจกรรมที่ 6 การกำหนดเกณฑ์การประเมิน ซึ่งมีกิจกรรมย่อยที่ควรจัดทำดังนี้

- 6.1 กำหนดเกณฑ์ที่ใช้ในการตัดสินตัวบ่งชี้
- 6.2 ตรวจสอบความเหมาะสมของเกณฑ์ที่ใช้ในการตัดสินตัวบ่งชี้ โดยทำเป็นแบบสอบถาม

กิจกรรมที่ 7 การกำหนดวิธีการที่ใช้ในการประเมิน เป็นการที่คณะกรรมการผู้รับผิดชอบประเมินผลเลือกวิธีการ เครื่องมือ กลุ่มผู้ให้ข้อมูล รูปแบบสอบถาม โครงสร้างคำถามที่จะใช้ และการสร้างเครื่องมือประเมินโดยเริ่มตั้งแต่สร้างคำถาม ตรวจสอบคุณภาพ ทดลองใช้ ปรับปรุงก่อนนำมาใช้จริง

กิจกรรมที่ 8 การวิเคราะห์ข้อมูล เป็นการกำหนดแนวทางในการวิเคราะห์ข้อมูลที่จัดเก็บมาให้สอดคล้องกับลักษณะของข้อมูลและนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล มีกิจกรรมย่อยดังนี้

- 8.1 เตรียมข้อมูลเพื่อวิเคราะห์ โดยการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลและศึกษาลักษณะข้อมูลเพื่อเลือกวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลที่เหมาะสม
- 8.2 ทำการวิเคราะห์ข้อมูล เช่น อาจใช้ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย หรือ ฐานนิยม เป็นต้น
- 8.3 กำหนดวิธีการนำเสนอข้อมูล เช่น เสนอในรูปตารางสถิติ หรือการบรรยาย หรือแบบกราฟ

กิจกรรมที่ 9 การวิเคราะห์จุดแข็งและจุดอ่อนของสถานศึกษา เป็นการนำผลการประเมินมาใช้วิเคราะห์จุดอ่อนจุดแข็งของสถานศึกษาเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาตนเองของสถานศึกษาต่อไป มีกิจกรรมย่อยดังนี้

- 9.1 สรุปผลการประเมิน
- 9.2 วิเคราะห์จุดแข็งจุดอ่อนของสถานศึกษา
- 9.3 ประเมินความต้องการจำเป็น

กิจกรรมที่ 10 แนวทางการพัฒนาสถานศึกษา เป็นการนำจุดอ่อนที่ค้นพบมาวิเคราะห์หาสาเหตุเพื่อทำการปรับปรุงแก้ไขหรือพัฒนาสถานศึกษาให้เข้าสู่มาตรฐานต่อไป มีกิจกรรมย่อยดังนี้

- 10.1 วิเคราะห์สาเหตุที่ทำให้ผลการดำเนินงานไม่เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน โดยการนำปัญหาที่เป็นจุดอ่อนมาระดมความคิดของกลุ่มผู้เกี่ยวข้องเพื่อหาสาเหตุและวิธีการแก้ไข
- 10.2 กำหนดวิธีการแก้ไขปัญหา
- 10.3 พัฒนาสถานศึกษาตามวิธีการที่กำหนด โดยจัดทำเป็นโครงการ

กิจกรรมที่ 11 การจัดทำรายงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาประจำปี เป็นการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองให้ผู้เกี่ยวข้องทั้งหมดได้รู้และเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก ซึ่งรายงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาประจำปีของสถานศึกษา

วัตถุประสงค์รายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา จัดทำเพื่อ

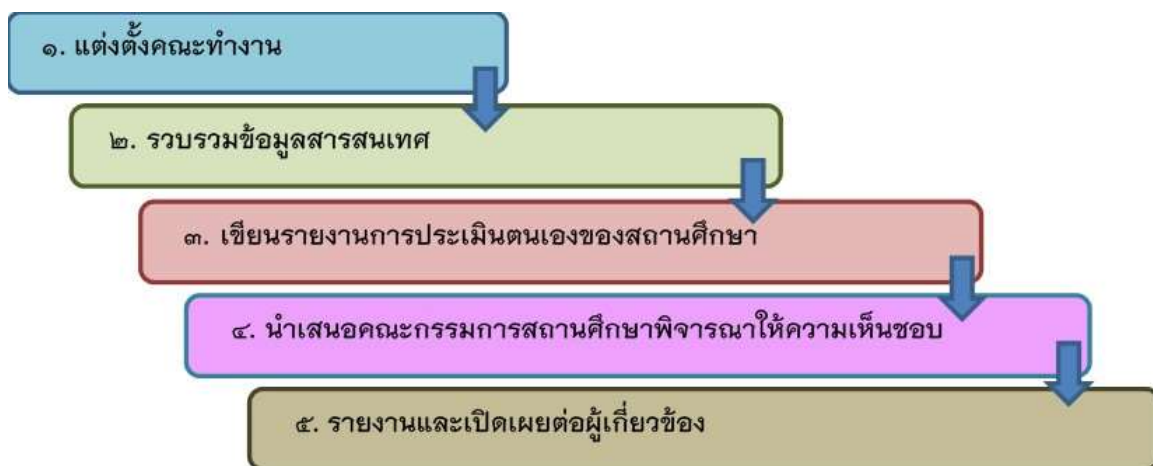
1. ทำให้สถานศึกษามีฐานข้อมูลการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ต่อการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาในปีถัดไป

2. ทำให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้รับทราบผลการพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ทั้งในส่วนที่ดีและส่วนที่ควรพัฒนาโดยมีการประชาสัมพันธ์ในวงกว้างและให้การช่วยเหลือสนับสนุนอย่างเหมาะสม

3. สถานศึกษาใช้รายงานประเมินตนเองเพื่อรับรองการประเมินคุณภาพภายในโดยหน่วยงานต้นสังกัด และรับการประเมินคุณภาพภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน)

ขั้นตอนการจัดทำรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา

การจัดทำรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา มีขั้นตอนโดยสรุป ดังนี้

แผนภาพที่ 1 ขั้นตอนการจัดทำรายงานการประเมินตนเอง

ที่มา : แนวทางการเขียนรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา (Self-Assessment Report: SAR). (2559). สำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน หน้า 2

แนวทางการเขียน

สถานศึกษาสามารถกำหนดรูปแบบรายงานประเมินตนเองของสถานศึกษาตามความเหมาะสม ตามบริบทของสถานศึกษา โดยใช้ภาษาที่อ่านเข้าใจง่ายเสนอทั้งข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ สาระสำคัญและนำเสนอเป็นรายมาตรฐานที่แสดงให้เห็นเนื้อหาต่อไปนี้

1. **ข้อมูลพื้นฐาน** นำเสนอข้อมูลพื้นฐานของสถานศึกษาให้เหมาะสมเป็นไปตามสภาพจริง ประกอบด้วย จำนวนบุคลากร จำนวนนักเรียน ระดับการจัดการศึกษา เป็นความเรียง

2. ผลการจัดการศึกษา นำเสนอผลการประเมินตนเองตามมาตรฐานการศึกษา 3 มาตรฐาน โดยแต่ละมาตรฐานนำเสนอในประเด็นที่ใช้ตอบคำถาม 3 ข้อ คือ 1) คุณภาพการจัดการศึกษาอยู่ในมาตรฐานใด 2) หลักฐานเชิงประจักษ์ว่าสถานศึกษาอยู่ในระดับต่างๆ คืออะไร (สิ่งที่สะท้อนคุณภาพการจัดการศึกษา) และ 3) คำแนะนำในการพัฒนาสถานศึกษาของตนเพื่อให้ได้ผลประกันคุณภาพภายในเพิ่มขึ้นในปีต่อไป เป็นความเรียงที่มีความกระชับ ชัดเจน และสื่อความหมายให้เข้าใจง่าย

3. วิเคราะห์ภาพรวมคุณภาพการจัดการศึกษา นำเสนอสรุปผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา โดยนำภาพรวมจากการประเมินทั้ง 3 มาตรฐาน มาเขียนเป็นที่มีความกระชับ ชัดเจน และสื่อความหมายให้เข้าใจง่าย (ตอบคำถาม 3 ข้อ ข้างต้น)

บทที่ 4 มาตรฐานการปฏิบัติงาน

มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

ตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 และกระทรวงศึกษาธิการมีการประกาศให้ใช้มาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษ พ.ศ. 2561 ลงวันที่ 6 สิงหาคม 2561 สำหรับให้สถานศึกษาใช้เป็นแนวทางดำเนินงานเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาและเตรียมการสำหรับการประเมินคุณภาพภายนอก ซึ่งจะทำให้เกิดความมั่นใจแก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายว่าการจัดการศึกษาของสถานศึกษามีคุณภาพ ได้มาตรฐาน และคงรักษาไว้ซึ่งมาตรฐานจากการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

การพัฒนามาตรฐานการศึกษา มีแนวคิดที่ต้องเป็นมาตรฐานที่สถานศึกษาปฏิบัติได้จริงประเมินได้จริง กระชับ และจำนวนน้อยแต่สามารถสะท้อนบริบทของสถานศึกษาและคุณภาพการศึกษาได้จริงข้อมูลที่ได้เกิดประโยชน์ในการพัฒนาการศึกษาทุกระดับ ตั้งแต่ระดับสถานศึกษา ระดับเขตพื้นที่การศึกษา ระดับหน่วยงานต้นสังกัด และระดับชาติ ดังนั้น การกำหนดมาตรฐานการศึกษาจึงเน้นที่คุณภาพผู้เรียน คุณภาพผู้บริหารสถานศึกษา และคุณภาพครู มีความสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาชาติ และข้อกำหนดในกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561

มาตรฐานการศึกษาในแต่ละระดับ กำหนดเกณฑ์การตัดสินคุณภาพของมาตรฐานมี 5 ระดับ

ระดับ	1	กำลังพัฒนา
ระดับ	2	ระดับปานกลาง
ระดับ	3	ระดับดี
ระดับ	4	ระดับดีเลิศ
ระดับ	5	ระดับยอดเยี่ยม รายละเอียดของมาตรฐาน

มาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

มาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2561 มีจำนวน 3 มาตรฐาน ได้แก่

มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน

1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน

1.2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน

มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ

มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

มาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

มาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2561 มีจำนวน 3 มาตรฐาน ได้แก่

มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน

1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน

1.2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน

มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ

มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

แต่ละมาตรฐานมีรายละเอียดดังนี้**มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน**

1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน

1) มีความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสารและการคิดคำนวณ

2) มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และแก้ปัญหา

3) มีความสามารถในการสร้างนวัตกรรม

4) มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

5) มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษา

6) มีความรู้ ทักษะพื้นฐาน และเจตคติที่ดีต่องานอาชีพ

1.2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน

1) การมีคุณลักษณะและค่านิยมที่ดีตามที่สถานศึกษากำหนด

2) ความภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทย

3) การยอมรับที่จะอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างและหลากหลาย

4) สุขภาวะทางร่างกาย และจิตสังคม

มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ

2.1 มีเป้าหมายวิสัยทัศน์และพันธกิจที่สถานศึกษากำหนดชัดเจน

2.2 มีระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษา

2.3 ดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษา และทุกกลุ่มเป้าหมาย

2.4 พัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ

2.5 จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ

2.6 จัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้

มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

3.1 จัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตได้

3.2 ใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้

3.3 มีการบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวก

3.4 ตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบ และนำผลมาพัฒนาผู้เรียน

3.5 มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ข้อมูลสะท้อนกลับเพื่อพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนรู้

มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน

ประเด็นพิจารณา

1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน

- 1) มีความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสารและการคิดคำนวณ
- 2) มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และแก้ปัญหา
- 3) มีความสามารถในการสร้างนวัตกรรม
- 4) มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
- 5) มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษา
- 6) มีความรู้ ทักษะพื้นฐาน และเจตคติที่ดีต่องานอาชีพ

1.2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน

- 1) การมีคุณลักษณะและค่านิยมที่ดีตามที่สถานศึกษากำหนด
- 2) ความภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทย
- 3) การยอมรับที่จะอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างและหลากหลาย
- 4) สุขภาวะทางร่างกาย และจิตสังคม

ระดับคุณภาพ

<p>ระดับ 1 กำลังพัฒนา</p> <p>1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสารและการคิดคำนวณ ต่ำกว่าเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด 2) ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษาต่ำกว่าเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด <p>1.2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ผู้เรียนมีคุณลักษณะและค่านิยมที่ดีต่ำกว่าเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด 2) ผู้เรียนมีสุขภาวะทางร่างกาย และจิตสังคมต่ำกว่าเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด
<p>ระดับ 2 ปานกลาง</p> <p>1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสารและการคิดคำนวณ เป็นไปตามเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด 2) ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษาเป็นไปตามเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด <p>1.2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ผู้เรียนมีคุณลักษณะและค่านิยมที่ดีเป็นไปตามเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด 2) ผู้เรียนมีสุขภาวะทางร่างกาย และจิตสังคมเป็นไปตามเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด

<p>ระดับ 3 ดี</p> <p>1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสารและการคิดคำนวณ เป็นไปตามเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด 2) ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษาเป็นไปตามเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด 3) ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ อภิปรายแลกเปลี่ยน ความคิดเห็น และแก้ปัญหาได้ 4) ผู้เรียนมีความรู้ และทักษะพื้นฐานในการสร้างนวัตกรรม 5) ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อพัฒนาตนเองได้อย่างเหมาะสมปลอดภัย 6) ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะพื้นฐาน และเจตคติที่ดีต่องานอาชีพ <p>1.2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ผู้เรียนมีคุณลักษณะและค่านิยมที่ดีเป็นไปตามเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด
<p>ระดับ 4 ดีเลิศ</p> <p>1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสารและการคิดคำนวณ สูงกว่าเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด 2) ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษาสูงกว่าเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด 3) ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ อภิปรายแลกเปลี่ยน ความคิดเห็น โดยใช้เหตุผลประกอบการตัดสินใจและแก้ปัญหาได้ 4) ผู้เรียนมีความรู้ และทักษะพื้นฐานในการสร้างนวัตกรรม 5) ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อพัฒนาตนเอง และสังคม ในด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงาน 6) ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะพื้นฐาน และเจตคติที่ดีพร้อมที่จะศึกษาต่อในระดับชั้นที่สูงขึ้น และการทำงานหรืองานอาชีพ <p>1.2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ผู้เรียนมีคุณลักษณะและค่านิยมที่ดีสูงกว่าเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด
<p>ระดับ 5 ยอดเยี่ยม</p> <p>1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสารและการคิดคำนวณ สูงกว่าเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด 2) ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษาสูงกว่าเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด 3) ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ อภิปรายแลกเปลี่ยน ความคิดเห็น โดยใช้เหตุผลประกอบการตัดสินใจและแก้ปัญหาได้ 4) ผู้เรียนมีความรู้ และทักษะพื้นฐานในการสร้างนวัตกรรมและนำไปใช้เผยแพร่

1.2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน

- 1) ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อพัฒนาตนเอง และสังคมในด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงาน อย่างสร้างสรรค์และมีคุณธรรม
- 2) ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะพื้นฐาน และเจตคติที่ดีพร้อมที่จะศึกษาต่อในระดับชั้นที่สูงขึ้น และการทำงานหรืองานอาชีพ
- 3) ผู้เรียนมีคุณลักษณะและค่านิยมที่ดีสูงกว่าเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนดเป็นแบบอย่างได้
- 4) ผู้เรียนมีความภูมิใจในท้องถิ่น เห็นคุณค่าของความเป็นไทย มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณีและภูมิปัญญาไทย
- 5) ผู้เรียนสามารถอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างและหลากหลาย
- 6) ผู้เรียนมีสุขภาพทางร่างกาย และจิตสังคมสูงกว่าเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด

ตัวอย่างการเก็บรวบรวมข้อมูล

- ตรวจสอบเอกสารที่สะท้อนผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนจากข้อมูลหลักฐานเชิงประจักษ์ เช่น แบบสรุปลงการอ่าน การเขียน การสื่อสารและการคิดคำนวณตามเกณฑ์ของแต่ละระดับชั้น เอกสารการวัดและประเมินผลผู้เรียนทุกระดับชั้น ชิ้นงานผลงานนักเรียน บันทึกการอ่าน แบบสรุปรายงานการประเมินความสามารถ ในการอ่าน คิด วิเคราะห์และเขียน โครงการ ชิ้นงาน บันทึกการทำงาน รายงานสรุปลงการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน ร่องรอยการจัดกิจกรรม โครงการ เอกสารหลักฐานแสดงสุขภาพทางร่างกาย อารมณ์ สังคม แบบบันทึกพฤติกรรมทางสังคม

- สังเกตพฤติกรรมต่าง ๆ ของผู้เรียน เช่น ความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์ การใช้อินเทอร์เน็ตและเทคโนโลยีสารสนเทศ พฤติกรรมที่สะท้อนคุณลักษณะและค่านิยมของผู้เรียนตามที่สถานศึกษากำหนด เช่น การเข้าแถว การแสดงความเคารพ การพูดจา กิริยามารยาท การไหว้ ฯลฯ และพฤติกรรมการทำงานร่วมกัน การอภิปรายแสดงความคิดเห็น การร่วมกันแก้ไขปัญหา ฯลฯ

- สัมภาษณ์ผู้เรียนเกี่ยวกับความภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทย เช่น นักเรียนรู้สึกอย่างไรที่เกิดเป็นคนในท้องถิ่นนี้ นักเรียนภูมิใจในสิ่งใดบ้างในท้องถิ่น นักเรียนชอบหรือไม่ชอบกับ

คำอธิบายของมาตรฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

มาตรฐานที่ 1 ด้านคุณภาพผู้เรียน

ผลการเรียนรู้ที่เป็นคุณภาพของผู้เรียนทั้งด้านผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการ ประกอบด้วย ความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสารการคิดคำนวณ การคิดประเภทต่าง ๆ การสร้างนวัตกรรม การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรการมีความรู้ ทักษะพื้นฐานและเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ และด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่เป็นค่านิยมที่ดีตามที่สถานศึกษากำหนด ความภูมิใจในท้องถิ่นและความภูมิใจในความเป็นไทย การยอมรับที่จะอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างและหลากหลาย รวมทั้งสุขภาพทางร่างกายและจิตสังคม

1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน

- 1) มีความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสารและการคิดคำนวณ
ผู้เรียนมีทักษะในการอ่าน การเขียน การสื่อสาร และการคิดคำนวณตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนดในแต่ละระดับชั้น
- 2) มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และแก้ปัญหาผู้เรียนมีความสามารถในการคิดจำแนกแยกแยะใคร่ครวญไตร่ตรอง พิจารณาอย่างรอบคอบ โดยใช้เหตุผลประกอบการตัดสินใจ มีการอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และแก้ปัญหามีเหตุผล
- 3) มีความสามารถในการสร้างนวัตกรรมผู้เรียนมีความสามารถในการรวบรวมความรู้ได้ทั้งด้วยตัวเองและการทำงานเป็นทีม เชื่อมโยงองค์ความรู้ และประสบการณ์มาใช้ในการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ อาจเป็นแนวความคิด โครงการ โครงงานชิ้นงาน ผลผลิต
- 4) ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารผู้เรียนมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อการพัฒนาตนเองและสังคมในด้านการเรียนรู้การสื่อสาร การทำงานอย่างสร้างสรรค์ และมีคุณธรรม
- 5) มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษาผู้เรียนบรรลุและมีความก้าวหน้าในการเรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษาจากพื้นฐานเดิมในด้านความรู้ ความเข้าใจ ทักษะกระบวนการต่าง ๆ รวมทั้งมีความก้าวหน้าในผลการทดสอบระดับชาติหรือผลการทดสอบอื่นๆ
- 6) มีความรู้ ทักษะพื้นฐาน และเจตคติที่ดีต่องานอาชีพผู้เรียนมีความรู้ ทักษะพื้นฐานในการจัดการ เจตคติที่ดีพร้อมที่จะศึกษาต่อในระดับชั้นที่สูงขึ้น การทำงานหรืองานอาชีพ

1.2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน

- 1) มีคุณลักษณะและค่านิยมที่ดีตามที่สถานศึกษากำหนดผู้เรียนมีพฤติกรรมเป็นผู้ที่มีคุณธรรม จริยธรรมเคารพในกฎกติกา มีค่านิยมและจิตสำนึกตามที่สถานศึกษากำหนด โดยไม่ขัดกับกฎหมายและวัฒนธรรมอันดีของสังคม
- 2) มีความภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทยผู้เรียนมีความภูมิใจในท้องถิ่น เห็นคุณค่าของความเป็นไทย มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและประเพณีไทยรวมทั้งภูมิปัญญาไทย
- 3) ยอมรับที่จะอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างและหลากหลายผู้เรียนยอมรับและอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างระหว่างบุคคลในด้าน เพศ วัย เชื้อชาติ ศาสนา ภาษาวัฒนธรรม ประเพณี
- 4) มีสุขภาพทางร่างกาย และจิตสังคมผู้เรียนมีการรักษาสุขภาพกาย สุขภาพจิต อารมณ์ และสังคม และแสดงออกอย่างเหมาะสมในแต่ละช่วงวัยสามารถอยู่ร่วมกับคนอื่นอย่างมีความสุข เข้าใจผู้อื่น ไม่มีความขัดแย้งกับผู้อื่น

มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ

ประเด็นพิจารณา

- 2.1 มีเป้าหมายวิสัยทัศน์และพันธกิจที่สถานศึกษากำหนดชัดเจน
- 2.2 มีระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษา
- 2.3 ดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษา และทุกกลุ่มเป้าหมาย
- 2.4 พัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ
- 2.5 จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ
- 2.6 จัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้

การให้ระดับคุณภาพ

ระดับ 1 กำลังพัฒนา
<ol style="list-style-type: none"> 1) เป้าหมายวิสัยทัศน์และพันธกิจที่สถานศึกษากำหนดไม่ชัดเจน 2) ระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษาแต่ไม่ส่งผลต่อคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
ระดับ 2 ปานกลาง
<ol style="list-style-type: none"> 1) เป้าหมายวิสัยทัศน์และพันธกิจที่สถานศึกษากำหนดชัดเจนเป็นไปได้ในการปฏิบัติ 2) มีระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
ระดับ 3 ดี
<ol style="list-style-type: none"> 1) เป้าหมายวิสัยทัศน์และพันธกิจที่สถานศึกษากำหนดชัดเจนสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาเป็นไปได้ในการปฏิบัติ 2) มีระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษาที่ชัดเจนส่งผลต่อคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 3) ดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษาและทุกกลุ่มเป้าหมาย 4) พัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ 5) จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ 6) จัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้
ระดับ 4 ดีเลิศ
<ol style="list-style-type: none"> 1) มีเป้าหมายวิสัยทัศน์และพันธกิจที่สถานศึกษากำหนดชัดเจน สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา ความต้องการชุมชน นโยบายรัฐบาล แผนการศึกษาแห่งชาติ เป็นไปได้ในการปฏิบัติ 2) มีระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษาที่ชัดเจนมีประสิทธิภาพ ส่งผลต่อคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยความร่วมมือของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย 3) ดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษา และทุกกลุ่มเป้าหมาย เชื่อมโยงกับชีวิตจริง 4) พัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพตรงตามความต้องการของครู และสถานศึกษา

<p>5) จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ และมีความปลอดภัย</p> <p>6) จัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับสภาพของสถานศึกษา</p>
ระดับ 5 ยอดเยี่ยม
<p>1) มีเป้าหมายวิสัยทัศน์และพันธกิจที่สถานศึกษากำหนดชัดเจน สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา ความต้องการชุมชน นโยบายรัฐบาล แผนการศึกษาแห่งชาติ เป็นไปได้ในการปฏิบัติ ทันทต่อการเปลี่ยนแปลง</p> <p>2) มีระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษาที่ชัดเจนมีประสิทธิภาพ ส่งผลต่อคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยความร่วมมือของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีการนำข้อมูลมาใช้ในการปรับปรุง พัฒนางานอย่างต่อเนื่องและเป็นแบบอย่างได้</p> <p>3) ดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษา และทุกกลุ่มเป้าหมาย เชื่อมโยงกับชีวิตจริง และเป็นแบบอย่างได้</p> <p>4) พัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพตรงตามความต้องการของครูและสถานศึกษา และจัดให้มีชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนางาน</p> <p>5) จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ และมีความปลอดภัย</p> <p>6) จัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับสภาพของสถานศึกษา</p>

ตัวอย่างการเก็บรวบรวมข้อมูล

- ตรวจสอบเอกสารเกี่ยวกับแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา แผนปฏิบัติการประจำปี แผนพัฒนาวิชาการ แผนบริหารจัดการสารสนเทศ แผนพัฒนาครู/บุคลากร แผนการกำกับนิเทศ ติดตามการประเมินผลของสถานศึกษา แผนการจัดสภาพแวดล้อม ฯลฯ

- สัมภาษณ์คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้บริหาร ครู บุคลากร ผู้เรียน และผู้ปกครองนักเรียนเกี่ยวกับการกำหนดเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจของสถานศึกษา เช่น กระบวนการได้มาของเป้าหมาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ ทำอย่างไรบ้าง มีขั้นตอนอย่างไร การกำหนดเป้าหมาย วิสัยทัศน์ พันธกิจดำเนินการอย่างไร ใครมีส่วนเกี่ยวข้องบ้าง สถานศึกษามีการดำเนินการสร้างความเข้าใจตรงกันระหว่างผู้บริหาร ครู และผู้เกี่ยวข้องอย่างไร สถานศึกษานำแผนไปสู่การปฏิบัติอย่างไร สถานศึกษาแบ่งบทบาทหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการปฏิบัติตามแผนอย่างไร ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมต่อผลการดำเนินการสถานศึกษาหรือไม่อย่างไร สถานศึกษามีเครือข่ายในการทำงานกับใคร/หน่วยงานใดบ้างและมีส่วนร่วมอย่างไร สถานศึกษามีการกำกับติดตามและวิธีการประเมินผลการดำเนินงานอย่างไร ฯลฯ

คำอธิบาย

มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ

เป็นการจัดระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษามีการกำหนดเป้าหมายวิสัยทัศน์และพันธกิจอย่างชัดเจน สามารถดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษา ในทุกกลุ่มเป้าหมาย จัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา ดำเนินการพัฒนาคูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ และจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการเรียนรู้ รวมทั้งจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้

2.1 มีเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจที่สถานศึกษากำหนดชัดเจน

สถานศึกษากำหนดเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจไว้อย่างชัดเจน สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา ความต้องการของชุมชน ท้องถิ่น วัตถุประสงค์ของแผนการศึกษาแห่งชาติ นโยบายของรัฐบาลและของต้นสังกัด รวมทั้งทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม

2.2 มีระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษา

สถานศึกษาสามารถบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ ทั้งในส่วนการวางแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา การนำแผนไปปฏิบัติเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา มีการติดตามตรวจสอบประเมินผลและปรับปรุงพัฒนางานอย่างต่อเนื่องมีการบริหารอัตรากำลัง ทรัพยากรทางการศึกษา และระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีระบบการนิเทศภายใน การนำข้อมูลมาใช้ในการพัฒนาบุคลากรและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วมการวางแผน ปรับปรุง และพัฒนา และร่วมรับผิดชอบต่อผลการจัดการศึกษา

2.3 ดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษาและทุกกลุ่มเป้าหมาย

สถานศึกษาบริหารจัดการเกี่ยวกับงานวิชาการ ทั้งด้านการพัฒนาหลักสูตร กิจกรรมเสริมหลักสูตรที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านเชื่อมโยงวิถีชีวิตจริง และครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย หมายรวมถึง การจัดการเรียนการสอนของกลุ่มที่เรียนแบบควบรวมหรือกลุ่มที่เรียนร่วมด้วย

2.4 พัฒนาคูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพสถานศึกษาส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาคู บุคลากร ให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ และจัดให้มีชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพมาใช้ในการพัฒนางานและการเรียนรู้ของผู้เรียน

2.5 จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้สถานศึกษาจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน และสภาพแวดล้อมทางสังคม ที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ และมีความปลอดภัย

2.6 จัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้สถานศึกษา จัดระบบการจัดหา การพัฒนาและการบริการเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อใช้ในการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับสภาพของสถานศึกษา

มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ**ประเด็นพิจารณา**

- 3.1 จัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตได้
- 3.2 ใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้
- 3.3 มีการบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวก
- 3.4 ตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบ และนำผลมาพัฒนาผู้เรียน
- 3.5 มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ข้อมูลสะท้อนกลับเพื่อพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนรู้

การให้ระดับคุณภาพ

ระดับ 1 กำลังพัฒนา
<ol style="list-style-type: none"> 1) จัดการเรียนรู้ที่ไม่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ใช้กระบวนการคิดและปฏิบัติจริง 2) ใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้ที่ไม่เอื้อต่อการเรียนรู้ 3) ตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างไม่เป็นระบบ
ระดับ 2 ปานกลาง
<ol style="list-style-type: none"> 1) จัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง ตามมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต 2) ใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ 3) ตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบ และนำผลมาพัฒนาผู้เรียน
ระดับ 3 ดี
<ol style="list-style-type: none"> 1) จัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง ตามมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต 2) ใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ 3) ตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบ และนำผลมาพัฒนาผู้เรียน 4) มีการบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวก 5) มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ข้อมูลสะท้อนกลับเพื่อพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนรู้
ระดับ 4 ดีเลิศ
<ol style="list-style-type: none"> 1) จัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง ตามมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา มีแผนการจัดการเรียนรู้ที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต 2) ใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ 3) ตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบ มีขั้นตอนโดยใช้เครื่องมือและวิธีการวัดและประเมินผลที่เหมาะสมกับเป้าหมายในการจัดการเรียนรู้ ให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียน และนำผลมาพัฒนาผู้เรียน 4) มีการบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวก เด็กรักที่จะเรียนรู้และเรียนรู้ร่วมกันอย่างมีความสุข 4) มีชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพระหว่างครูเพื่อพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนรู้

ระดับ 5 ยอดเยี่ยม

- 1) จัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง ตามมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา มีแผนการจัดการเรียนรู้ที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตและมีการเผยแพร่
- 2) ใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้ รวมทั้งภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เอื้อต่อการเรียนรู้ โดยสร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง
- 3) ตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบ มีขั้นตอนโดยใช้เครื่องมือและวิธีการวัดและประเมินผลที่เหมาะสมกับเป้าหมายในการจัดการเรียนรู้ ให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียน และนำผลมาพัฒนาผู้เรียน
- 4) มีการบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวก เด็กรักที่จะเรียนรู้ และเรียนรู้ร่วมกันอย่างมีความสุข
- 4) มีชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพระหว่างครูและผู้เกี่ยวข้องเพื่อพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ ครู และผู้เกี่ยวข้องมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ข้อมูลสะท้อนกลับเพื่อพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนรู้

ตัวอย่างการเก็บรวบรวมข้อมูล

- ตรวจสอบเอกสารหลักฐานต่างๆ เช่น หลักสูตรสถานศึกษา แผนการจัดการเรียนรู้ บันทึกผลหลังสอน เอกสารหลักฐานการวัดและประเมินผล เครื่องมือวัดและประเมินผลการเรียนรู้ สมุดการบ้านที่แสดงให้เห็นการให้ข้อมูลย้อนกลับ ชิ้นงานหรือผลของนักเรียน/แฟ้มสะสมงาน สื่อการเรียนการสอน และแหล่งเรียนรู้ ฯลฯ

- สังเกตกระบวนการเรียนการสอน พฤติกรรมการสอนของครู เช่น การใช้คำถามที่หลากหลายระดับ เพื่อส่งเสริมการคิดขั้นสูง พฤติกรรมดูแลเอาใจใส่ การมอบหมายงานของครู ปฏิสัมพันธ์ของครูผู้เรียน เช่น ความเป็นกันเองของครูกับผู้เรียน การสนทนาโต้ตอบของครูกับผู้เรียน พฤติกรรมเรียนของผู้เรียน เช่น ความกระตือรือร้นในการเรียน การมีส่วนร่วมของผู้เรียน ความใส่ใจในการร่วมกิจกรรม สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนปฏิบัติจริง กิจกรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของผู้เรียน กิจกรรมตอบสนองความสนใจของผู้เรียนในแต่ละกลุ่ม ฯลฯ

- สัมภาษณ์นักเรียน และครู เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน เช่น นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนหรือไม่ อย่างไร นักเรียนได้ร่วมกำหนดเกณฑ์การประเมินงาน/ชิ้นงานต่าง ๆ หรือร่วมประเมินผลการเรียนหรือไม่ อย่างไร นักเรียนชอบเรียนวิชาอะไร เพราะเหตุใด ครูใช้วิธีการวัดและประเมินผลความรู้ความเข้าใจของผู้เรียนด้วยวิธีการใดบ้าง ฯลฯ

คำอธิบาย

มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

เป็นกระบวนการจัดการเรียนการสอนตามมาตรฐานและตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา สร้างโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง มีการบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวกสร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดี ครูรู้จักผู้เรียนเป็นรายบุคคล ดำเนินการตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบและนำผลมาพัฒนาผู้เรียน รวมทั้งร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้และนำผลที่ได้มาให้ข้อมูลป้อนกลับเพื่อพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนรู้

3.1 จัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริงและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษาที่เน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ โดยผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง มีแผนการจัดการเรียนรู้ที่สามารถนำไปจัดกิจกรรมได้จริง มีรูปแบบการจัดการเรียนรู้เฉพาะสำหรับผู้ที่มีความจำเป็น และต้องการความช่วยเหลือพิเศษ ผู้เรียนได้รับการฝึกทักษะแสดงออก แสดงความคิดเห็น สรุปลงความรู้นำเสนอผลงาน และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตได้

3.2 ใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้มีการใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้รวมทั้งภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ โดยสร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้แสวงหาความรู้ด้วยตนเองจากสื่อที่หลากหลาย

3.3 มีการบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวกครูผู้สอนมีการบริหารจัดการชั้นเรียน โดยเน้นการมีปฏิสัมพันธ์เชิงบวก ให้เด็กรักครู ครูรักเด็ก และเด็กรักเด็ก เด็กรักที่จะเรียนรู้ สามารถเรียนรู้ร่วมกันอย่างมีความสุข

3.4 ตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบ และนำผลมาพัฒนาผู้เรียนมีการตรวจสอบและประเมินคุณภาพการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ มีขั้นตอนโดยใช้เครื่องมือและวิธีการวัดและประเมินผลที่เหมาะสมกับเป้าหมายในการจัดการเรียนรู้ และให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียนเพื่อนำไปใช้พัฒนาการเรียนรู้อีก

3.5 มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ข้อมูลป้อนกลับเพื่อปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมกันแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์รวมทั้งให้ข้อมูลป้อนกลับเพื่อนำไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนรู้

บทที่ 5 ระบบติดตามประเมินผล

การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา (Quality Monitoring and Audit) เป็นการกระบวนการติดตามตรวจสอบความก้าวหน้าการดำเนินงานของการปฏิบัติตามแผนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและจัดทำรายงานการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาพร้อมทั้งเสนอแนะ

มีหลักการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ดังนี้

1. การกำหนดระยะเวลาในการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาโดยต้นสังกัด อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง
2. การแต่งตั้งคณะกรรมการในการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา
3. การดำเนินงานติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาตามระยะเวลาที่กำหนดไว้
4. การจัดทำรายงานการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา เพื่อสะท้อนผลให้สถานศึกษานำไปปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพภายในอย่างมีประสิทธิภาพ
5. การนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาและรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก

ศึกษานิเทศก์กับการเป็นผู้ติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษากับหน่วยงานต้นสังกัด

ในการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ศึกษานิเทศก์จะต้องปฏิบัติงานอย่างมืออาชีพโดยยึดถือบทบาทในลักษณะ “เพื่อนร่วมวิชาชีพ” และเป็น “กัลยาณมิตร” กับสถานศึกษาและชุมชน โดยเป็นการเรียนรู้ร่วมกัน จึงจะช่วยให้ผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถนำผลจากการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาไปใช้ปรับปรุงและพัฒนาการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง และนำผลจากการติดตามตรวจสอบเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก ดังนั้นศึกษานิเทศก์ที่ทำหน้าที่ติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา จะต้องแสดงบทบาทหน้าที่ที่ถูกต้องและเหมาะสม ดังนี้

1. ขั้นตอนเตรียมการก่อนการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

1.1 ศึกษาหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน 8 องค์ประกอบ คือ 1) กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 2) จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 3) จัดระบบบริหารและสารสนเทศ 4) ดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 5) จัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา 6) จัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 7) จัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายในและ 8) จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบหลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561

1.2 ประชุมวางแผนการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาร่วมกันกับคณะกรรมการติดตามตรวจสอบของเขตพื้นที่ ตลอดจนปรึกษาหารือ อภิปรายแสดงความคิดเห็น เพื่อให้เข้าใจถึงเครื่องมือการ

ติดตามตรวจสอบ วิธีการเก็บข้อมูลหลักฐาน เหนือในการติดตามตรวจสอบคุณภาพระบบการประกันคุณภาพ ภายในให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

1.3 แบ่งหน้าที่ผู้ติดตามตรวจสอบในการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาตามระบบการประกันคุณภาพภายใน 8 องค์ประกอบ ตามกฎกระทรวงฯ

1.4 จัดทำปฏิทินการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา โดยกำหนดระยะเวลาที่ใช้ในการติดตามตรวจสอบคุณภาพที่เหมาะสมกับสภาพบริบทของโรงเรียน เช่น โรงเรียนขนาดใหญ่ อาจใช้เวลา 2 วัน หรือโรงเรียนขนาดเล็ก 1 วัน เป็นต้น และแจ้งให้สถานศึกษาที่ได้รับการติดตามตรวจสอบคุณภาพ การศึกษาทราบ

2. ขั้นตอนระหว่างการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

2.1 ตรวจสอบเอกสารอ้างอิงในแต่ละองค์ประกอบของระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา 8 องค์ประกอบมีการตรวจสอบความถูกต้องจากข้อมูลหลาย ๆ แห่งโดยใช้เทคนิคการเก็บข้อมูลระหว่างการติดตามตรวจสอบคุณภาพคณะผู้ติดตามตรวจสอบควรบันทึกข้อมูลที่ค้นพบ เพื่อเป็นหลักฐานอ้างอิงในการสรุปผลการติดตามตรวจสอบ การบันทึกข้อมูลควรจะจดบันทึกโดยทันทีเพื่อให้ข้อมูลมีความแม่นยำ และสามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ รายละเอียดที่ควรบันทึกประกอบด้วย วัน เวลา สถานที่ ชื่อผู้รับการสัมภาษณ์ รายละเอียดของกิจกรรมหรือโครงการ ชื่อเอกสาร กระบวนการปฏิบัติงานและผลลัพธ์จากการปฏิบัติงาน เป็นต้น

2.2 รายงานผลการติดตามตรวจสอบขั้นต้นอย่างไม่เป็นทางการ โดยเชิญผู้บริหารและ ผู้ที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมฟังผลการติดตามตรวจสอบของคณะกรรมการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาโดยต้นสังกัดพร้อมทั้งให้ข้อสังเกต ชี้แนะและให้คำปรึกษาแก่สถานศึกษา ทั้งนี้ให้ คณะผู้ติดตามตรวจสอบให้ข้อมูลเพิ่มเติมในประเด็นที่สถานศึกษามีการซักถาม

3. ขั้นตอนการหลังการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

3.1 ตรวจสอบความครบถ้วน ความชัดเจนของข้อมูล เอกสารสนับสนุนหรือเอกสารอ้างอิงที่เพียงพอ และเชื่อถือได้ตามองค์ประกอบ 8 องค์ประกอบตามระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

3.2 เขียนรายงานการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาพร้อมให้ข้อสังเกต ข้อเสนอแนะและมาตรการเร่งรัดกระบวนการดำเนินงานของระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาใน 8 องค์ประกอบตามกฎกระทรวงฯ

3.3 นำเสนอรายงานการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาโดยต้นสังกัด ต่อสถานศึกษาและสาธารณชนทราบพร้อมทั้งนำผลจากการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาโดยต้นสังกัดเตรียมรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก

การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษากับกระบวนการชี้แนะ (Coaching) และการให้คำปรึกษา (Counseling) แก่สถานศึกษา

หลังจากศึกษานิเทศก์ดำเนินการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาอย่างเป็นกระบวนการซึ่งได้แก่ ศึกษาข้อมูลเบื้องต้นของสถานศึกษาจากแผนการติดตามตรวจสอบ ดำเนินการติดตามตรวจสอบคุณภาพ การศึกษาและจัดทำรายงานสรุปผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาแล้วศึกษานิเทศก์ควรทำบทบาท หน้าที่ชี้แนะให้คำปรึกษากับสถานศึกษา เพื่อให้สถานศึกษาได้มีแนวทาง/วิธีการ ในการไปพัฒนาสถานศึกษา ให้ได้ตามมาตรฐานการศึกษาต่อไป โดยศึกษานิเทศก์สามารถดำเนินการได้อย่างน้อย 2 ครั้ง คือ

1. ในขณะที่อยู่ที่สถานศึกษา หลังจากเสร็จสิ้นกระบวนการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาต้อง สะท้อนผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาโดยการประชุมร่วมกับผู้บริหารสถานศึกษา ครู ผู้ปกครอง และผู้เกี่ยวข้องเพื่อให้คำชี้แนะในเบื้องต้นด้วยวาจา

2. หลังกลับจากสถานศึกษาและจัดทำรายงานสรุปผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาโดย กำหนดประเด็นสำคัญที่พบจากการวิเคราะห์สรุปผล พร้อมทั้งเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาสถานศึกษา ต่อไป

สำหรับในขั้นตอนนี้ หากเป็นไปได้ ศึกษานิเทศก์และต้นสังกัดควรกำหนดประเด็นพร้อมแนวปฏิบัติใน การพัฒนาที่ชัดเจน จัดทีมไปเยี่ยมเยียนสถานศึกษาเพื่อให้การช่วยเหลือ ส่งเสริมอย่างเป็นรูปธรรมต่อไป

การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษากับการชี้แนะ (Coaching) แก่สถานศึกษา

ขั้นตอนการให้คำชี้แนะแก่ครูและผู้บริหารสถานศึกษาในการเสริมสร้างการพัฒนาาระบบประกัน คุณภาพภายในของสถานศึกษาให้เข้มแข็ง มีขั้นตอนหลักสำคัญอยู่ 3 ขั้นตอน ดังนี้ คือขั้นตอนที่ 1การ เตรียมการก่อนการให้คำชี้แนะขั้นตอนที่ 2การดำเนินการให้คำชี้แนะและขั้นตอนที่ 3การสรุปผลการให้คำ ชี้แนะ

ขั้นตอนที่ 1 การเตรียมการก่อนการชี้แนะ

1. การสร้างองค์ความรู้ผู้ทำหน้าที่ให้คำชี้แนะ ต้องมีการสร้างองค์ความรู้เรื่องต่าง ๆ ดังนี้

1.2 ระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

1.2 มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานและมาตรฐานการศึกษาปฐมวัยเพื่อการประกันคุณภาพ ภายในของสถานศึกษา

1.3 การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

1.4 คำอธิบายระดับคุณภาพมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานและมาตรฐานการศึกษาปฐมวัย

1.5 แนวคิดเกี่ยวกับอัตลักษณ์ของสถานศึกษาและมาตรการส่งเสริม

1.6 การให้คะแนนตัวบ่งชี้และสรุปผลรายมาตรฐาน

1.7 การเขียนรายงานประจำปีของสถานศึกษา

1.8 เรื่องอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

2. ศึกษาข้อมูลและสารสนเทศของสถานศึกษาเพื่อใช้ในกระบวนการให้คำชี้แนะ

ปัจจุบันข้อมูลสารสนเทศมีความจำเป็นอย่างยิ่ง สำหรับการบริหารการศึกษาโดยเฉพาะการบริหาร สถานศึกษา การมีข้อมูลและระบบสารสนเทศที่ดี ถูกต้อง เป็นปัจจุบัน จะทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาตัดสินใจได้ ถูกต้องแม่นยำทันเหตุการณ์มากขึ้น โดยเฉพาะในการวางแผนการศึกษาและการยกระดับคุณภาพการศึกษาซึ่ง ผู้บริหารสถานศึกษานอกจากการปฏิบัติหน้าที่ในงานที่ต้องใช้ความรู้ความสามารถแล้วยังต้องใช้ข้อมูลสารสนเทศ

เป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการโดยมีเป้าหมายการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของผู้เรียน ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเพิ่มขึ้นข้อมูลและระบบสารสนเทศที่ดีครอบคลุมองค์ประกอบพื้นฐานของการจัดการศึกษา และต้องมีการจัดเก็บอย่างเป็นระบบ ง่ายต่อการนำไปใช้อันจะส่งผลให้เกิดประโยชน์สูงสุดตามนโยบายการจัดการศึกษา

3. แผนการให้คำชี้แนะและเครื่องมือการให้คำชี้แนะ

การวางแผนเพื่อการให้คำชี้แนะ จะต้องกำหนดเป้าหมายและตัวชี้วัดในการชี้แนะให้ครอบคลุมชัดเจน ต่อการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ใช้กระบวนการร่วมคิด ร่วมทำในการวางแผนการชี้แนะ หานวัตกรรมที่เกี่ยวข้องและสอดคล้องกับความต้องการของสถานศึกษา ซึ่งทำให้สามารถร่วมกันกำหนดแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และทุกคนรู้สึกเป็นเจ้าของที่จะพัฒนา และร่วมกันพัฒนาอย่างเต็มที่ ซึ่งจะส่งผลให้สถานศึกษามีระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่มีความเข้มแข็งยิ่งขึ้น

แผนการให้คำชี้แนะจะต้องมุ่งพัฒนาเจาะลึก และเป็นแผนให้คำชี้แนะที่สามารถนำไปใช้ในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา แผนและเครื่องมือการชี้แนะสามารถนำไปใช้ในการแก้ปัญหาและพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น เพื่อให้การให้คำชี้แนะประสบความสำเร็จและมีทิศทางที่ชัดเจน ตามขั้นตอนดังกล่าวข้างต้นแล้ว ผู้ทำหน้าที่ให้คำชี้แนะหรือศึกษานิเทศก์ควรมีแผนการชี้แนะเพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมก่อนการให้คำชี้แนะแก่ครูและผู้บริหารสถานศึกษาในการเสริมสร้างการพัฒนาประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาให้เข้มแข็งต่อไป

ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินการให้คำชี้แนะ

ขั้นตอนการดำเนินงานให้คำชี้แนะประกอบด้วย 3 ขั้นตอนย่อยดังนี้

1. **ขั้นศึกษาด้านทุนเดิม** เป็นขั้นที่ผู้ให้คำชี้แนะหรือศึกษานิเทศก์ต้องทำความเข้าใจวิธีคิด วิธีการทำงาน และผลที่เกิดขึ้นจากการพัฒนาการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาว่าอยู่ในระดับใดเพื่อเป็นข้อมูลในการต่อยอดการพัฒนาในระดับที่เหมาะสมของแต่ละโรงเรียน ซึ่งในขั้นนี้อาจศึกษาข้อมูลเดิมได้จากร่องรอยหลักฐานต่างๆ ได้แก่

- 1) มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
- 2) แผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
- 3) ข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษา
- 4) รายงานประจำปีของสถานศึกษา
- 5) ผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสอง
- 6) เอกสารอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

2. **ขั้นทบทวนตนเอง** โดยให้โรงเรียนประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา เป็นขั้นที่ช่วยให้โรงเรียนได้ทบทวนการทำงานที่ผ่านมาและไตร่ตรองว่าตนเองได้ใช้ความรู้ ความเข้าใจไปสู่การปฏิบัติอย่างไรมีอุปสรรคปัญหาใดเกิดขึ้นบ้างคำถามที่มักใช้กันในขั้นนี้มี 2 คำถามหลักคือ “อะไรที่ทำได้ดี” “จะให้ดีกว่านี้ ถ้า...”

3. **ขั้นต่อยอดประสบการณ์** เป็นขั้นที่ผู้ให้คำชี้แนะหรือศึกษานิเทศก์มีข้อมูลจากการสังเกตการทำงานและเอกสารหลักฐาน ร่องรอยต่างๆ แล้วจึงลงมือต่อยอดประสบการณ์ในเรื่องเฉพาะนั้นเพิ่มเติม ซึ่งผู้ชี้แนะหรือศึกษานิเทศก์ต้องอาศัยปฏิภาณในการวินิจฉัยให้ได้ว่าโรงเรียนต้องการความช่วยเหลือในเรื่องใด

หากไม่แน่ใจก็อาจใช้วิธีการสอบถามขอข้อมูลเพิ่มเติม ในขั้นต่อยอดประสบการณ์มักมีการดำเนินการใน 2 ลักษณะ ดังนี้

- 1) เมื่อพบว่าคุณครูและผู้บริหารมีความเข้าใจที่ผิดพลาดบางประการ หรือมีปัญหาเกี่ยวกับระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ก็จำเป็นต้องแก้ไข ปรับปรุงความรู้ความเข้าใจให้ถูกต้องและช่วยเหลือในการแก้ไขปัญหา
- 2) เมื่อพบว่าคุณครูและผู้บริหารเข้าใจหลักการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา แต่ยังขาดประสบการณ์ในการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา การเขียนรายงานผลการประเมินก็จำเป็นต้องเพิ่มเติมความรู้ แบ่งปันประสบการณ์ให้ในส่วนที่ขาดหายไป

ขั้นตอนที่ 3 การสรุปผลการชี้แนะ

การสรุปผลการให้คำชี้แนะเป็นขั้นตอนที่ผู้ให้คำชี้แนะหรือศึกษานิเทศก์เปิดโอกาสให้ครูและผู้บริหารสถานศึกษาได้สรุปผลการให้คำชี้แนะเพื่อให้ได้หลักการสำคัญไปปรับปรุงหรือพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาต่อไป มีการวางแผนที่จะกลับมาชี้แนะร่วมกันอีกครั้งว่า ความรู้ความเข้าใจใหม่ที่ได้รับการชี้แนะครั้งนี้จะเกิดผลในทางปฏิบัติเพียงใด รวมไปถึงการตกลงร่วมกันเรื่องให้ความช่วยเหลืออื่นๆ เช่น หาเอกสารมาให้ศึกษา ประสานงานกับบุคคลอื่น ๆ แนะนำแหล่งเรียนรู้เพิ่มเติมโดยมีขั้นตอน ดังนี้

1. การสรุปผลการให้คำชี้แนะ ดังนี้

- 1) ระดับการรับรู้ในเนื้อหา สาระ รายละเอียดของวิธีการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
- 2) ความสามารถในการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา
- 3) การเขียนรายงานประจำปีของสถานศึกษา
- 4) ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ

2. การวางแผนการให้คำชี้แนะครั้งต่อไป

การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาให้เข้มแข็งขึ้นนั้น ควรมีการให้คำชี้แนะมากกว่า 1 ครั้ง จึงจะทำให้การดำเนินการต่างๆ บรรลุเป้าหมายโดยดำเนินการ ดังนี้

2.1 วางแผนการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยผู้ให้คำชี้แนะและสถานศึกษาวางแผนการทำงานร่วมกัน ดังนี้

- การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้มองเห็นทิศทางในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ชัดเจน สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความจำเป็นอย่างเป็นระบบ มีแผนปฏิบัติการประจำปี ที่มีโครงการ กิจกรรมรองรับ

- การกำหนดสภาพความสำเร็จของการพัฒนาไว้อย่างต่อเนื่อง ชัดเจนเป็นรูปธรรม

- การกำหนดวิธีการดำเนินงานที่มีหลักการ มีผลการวิจัยหรือข้อมูลเชิงประจักษ์ที่อ้างอิงได้ ครอบคลุมระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

- ควรส่งเสริมให้เกิดการมีส่วนร่วมของครู ผู้บริหารสถานศึกษา บิดามารดา ผู้ปกครอง บุคลากรในชุมชน โดยเฉพาะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาซึ่งมีบทบาทในการกำกับ ติดตาม และให้ความเห็นชอบต่อแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ซึ่งจะช่วยให้การพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาบรรลุผลตามเจตนารมณ์และมีระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่เข้มแข็ง

2.2 นำเสนอผลการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ (Best Practices) หลังจากสถานศึกษาได้พัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้เข้มแข็งผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ และทำให้สถานศึกษามีคุณภาพการศึกษาสูงขึ้นเพื่อให้เกิดความภูมิใจในการปฏิบัติงาน สถานศึกษาควรคัดเลือกผลการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ นำเสนอและเผยแพร่ โดยมีประเด็นที่ควรนำเสนอ ดังนี้

- ชื่อผลงาน Best Practice
- หลักการ/ แนวคิด/ทฤษฎี
- วัตถุประสงค์
- กลุ่มเป้าหมาย
- การดำเนินการ
- ผลการดำเนินการ
- ปัจจัยสู่ความสำเร็จ

การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษากับการให้คำปรึกษา (Counseling) แก่สถานศึกษา

การให้คำปรึกษา (Counseling) หมายถึงกระบวนการให้ความช่วยเหลือแก่ผู้มาขอคำปรึกษาเพื่อให้ผู้ขอรับคำปรึกษาได้ใช้ความสามารถที่มีอยู่จัดการปัญหาและสามารถตัดสินใจแก้ปัญหาได้

ในการที่ศึกษานิเทศก์จะให้คำปรึกษาสถานศึกษาในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพของสถานศึกษานั้น ศึกษานิเทศก์สามารถใช้เทคนิควิธีการในการให้คำปรึกษาโดยอาศัย 5 ใจ ดังนี้

1. ใส่ใจ ศึกษานิเทศก์ต้องศึกษาในสภาพการดำเนินการเกี่ยวกับระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาโดยให้ผู้บริหารและครูได้ทราบว่าศึกษานิเทศก์สนใจในการดำเนินกิจกรรมการประกันคุณภาพของโรงเรียนอย่างจริงจัง

2. เห็นใจ ศึกษานิเทศก์รับฟังปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบการประกันคุณภาพของสถานศึกษาด้วยความเห็นใจในปัญหาต่างๆ ที่สถานศึกษามี ในการดำเนินงาน

3. เปิดใจ ขั้นตอนนี้เมื่อศึกษานิเทศก์ใส่ใจ และเห็นใจผู้บริหารและครูก็จะเปิดใจรับ

4. เข้าใจ ศึกษานิเทศก์จะต้องพยายามทำความเข้าใจในปัญหาของโรงเรียน อาจเสนอมุมมองแนวทางแก้ไขในการแก้ปัญหา หรือตัวอย่างในการแก้ปัญหาแล้วให้ผู้บริหารและครู และผู้เกี่ยวข้องร่วมกันหาแนวทางที่เหมาะสมและร่วมกันตัดสินใจเลือกแนวทางในการแก้ไขเอง

5. ให้กำลังใจ ศึกษานิเทศก์จะต้องให้กำลังใจในการดำเนินการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน เพราะการให้กำลังใจเป็นเรื่องที่สำคัญมากในการทำให้สถานศึกษา สามารถแก้ปัญหาหรือพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในได้ตามต้องการ

ดังนั้น การให้คำปรึกษาหรือติดตามผลของการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพของสถานศึกษา จึงล้วนมีเป้าหมายเพื่อก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงแก่สถานศึกษาในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

ภาคผนวก

ตัวอย่างการจัดทำรายงานการประเมินตนเอง

(หน้าปก)

รายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา

(Self - Assessment Report : SAR)

ประจำปีการศึกษา .....

โรงเรียน.....

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ด้วยโรงเรียน.....จังหวัด.....สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 35. ได้จัดทำรายงานการประเมินตนเองฉบับนี้ เพื่อเป็นการรายงานผลการดำเนินการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ของโรงเรียน.....ประจำปีการศึกษา ๒๕..... ที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความ ต้องการจำเป็นของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ โดยสะท้อนคุณภาพความสำเร็จอย่างชัดเจนตามมาตรฐาน การศึกษาของสถานศึกษา ซึ่งมีเป้าหมายเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพ และเพื่อให้การประกัน คุณภาพการศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ตามมาตรฐานการศึกษาขั้น พื้นฐาน

คณะกรรมการสถานศึกษามีความเห็นชอบในการจัดทำรายงานการประเมินตนเองฉบับนี้ ของโรงเรียน.....ที่สะท้อนคุณภาพผู้เรียน และผลสำเร็จของการบริหารจัดการศึกษา. เพื่อ เป็นประโยชน์ต่อการนำไปใช้พัฒนาการศึกษาในปีการศึกษาต่อไป และเตรียมรับการประเมินคุณภาพ ต่อไป

(.....)

ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

คำนำ

รายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา (Self - Assessment Report : SAR) ประจำปี การศึกษา 256... โรงเรียน.....จังหวัด..... เกิดจากการสรุปผลการจัดการศึกษาของ โรงเรียนที่สะท้อนผลการจัดการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 3 มาตรฐาน ได้แก่ มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ที่นำเสนอถึงระบบประกันคุณภาพ ภายในที่มีประสิทธิภาพอันประกอบไปด้วยข้อมูลพื้นฐานของสถานศึกษา และ 1) ระดับคุณภาพของ มาตรฐานสถานศึกษา 2) ข้อมูลหลักฐานและเอกสารเชิงประจักษ์ และ 3) แผนงาน/แนวทางพัฒนา คุณภาพให้ดีขึ้น โดยผ่านกระบวนการแต่งตั้งคณะทำงาน การรวบรวมข้อมูลสารสนเทศ การเขียนรายงาน การประเมินตนเองของสถานศึกษา และได้นำเสนอข้อมูลผลการประเมินตนเองของสถานศึกษาต่อ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานพิจารณาให้ความเห็นชอบ

ขอขอบคุณผู้ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ครู นักเรียน และบุคลากร ที่เกี่ยวข้องที่ให้ความสำคัญ และให้ความร่วมมือทุกขั้นตอน จนรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา สำเร็จไปด้วยดี และหวังเป็นอย่างยิ่งว่ารายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา จะเป็นสารสนเทศที่ สำคัญ ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาต่อไป

โรงเรียน..... จังหวัด.....

ปีการศึกษา 256..

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
ความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษา	
คำนำ	
สารบัญ	
สารบัญตาราง	
สารบัญภาพ	
บทสรุปผู้บริหาร	
ส่วนที่ 1	ข้อมูลพื้นฐาน
ส่วนที่ 2	ผลการประเมินมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
	มาตรฐานที่ 1 ด้านคุณภาพของผู้เรียน
	มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการสถานศึกษา
	มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
ส่วนที่ 3	สรุปผล และแนวทางการพัฒนา
	จุดเด่น
	แผนงาน/แนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษา
แหล่งอ้างอิง	
ภาคผนวก	

สารบัญตาราง

ตาราง

เรื่อง

หน้า

1

2

สารบัญภาพ

ภาพ

เรื่อง

หน้า

1

2

บทสรุปผู้บริหาร

โรงเรียน..... ตั้งอยู่เลขที่..... ตำบล..... อำเภอ..... จังหวัด..... สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 35 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ จัดการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1- 6 มีจำนวนนักเรียน .....คน มีข้าราชการครู
จำนวน ..... คน ผู้บริหารจำนวน ..... คน ผู้อำนวยการโรงเรียน คือ .....ดำรงตำแหน่ง
.....ได้มีการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบโดย.....

จากการดำเนินการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า
มาตรฐานการศึกษาโดยรวม อยู่ในระดับ ..... มีการดำเนินการ..... และใน
มาตรฐานที่ 1 ด้านคุณภาพผู้เรียน คุณภาพการจัดการศึกษา อยู่ในระดับ..... มีการจัดการคุณภาพผู้เรียน
..... มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ คุณภาพการจัดการศึกษา อยู่
ในระดับ ..... มีการจัดการ.....มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่
เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คุณภาพการจัดการศึกษา อยู่ในระดับ..... มีการจัดการ.....
มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับ ..... มีการดำเนินการ.....

การจัดการศึกษาของโรงเรียนมีจุดเด่น คือ..... และมีแผนงาน/แนวทางพัฒนา
คุณภาพการจัดการศึกษาให้สูงขึ้น คือ..... เพื่อให้การพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน
ประสบผลสำเร็จเชิงประจักษ์ และมีประสิทธิภาพในการจัดการศึกษา

คู่มือการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สพม. เขต 35

ส่วนที่ 1

ข้อมูลพื้นฐาน

1. ข้อมูลพื้นฐานของสถานศึกษา

1.1 ข้อมูลทั่วไป

ชื่อสถานศึกษา: โรงเรียน.....

ชื่อผู้อำนวยการสถานศึกษา : .....

ที่อยู่: เลขที่.. หมู่ที่.. บ้าน.. ตำบล.. อำเภอ.. จังหวัดลำปาง
รหัสไปรษณีย์ .....

สังกัด: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35

เปิดสอน: ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีการจัดการเรียนการสอน โดยใช้หลักสูตรสถานศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560 และในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จัดกลุ่มวิชาเลือกเรียน (แผนการเรียน) ตามความถนัด ความสนใจและความต้องการ ดังนี้ (สามารถปรับเปลี่ยนได้ตามบริบทของโรงเรียน)

.....

โครงการพิเศษ (ห้องเรียนพิเศษ)

.....

ขนาดของโรงเรียน

.....

ข้อมูลอำนวยความสะดวกและสาธารณูปโภค

1) ไฟฟ้า หม้อแปลงไฟฟ้าขนาด ..... KVA จากการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค โดยใช้ไฟฟ้าแรงสูงขนาด ..... V ..... F ..... W และไฟฟ้า ขนาด ..... V Single..... W

2) ประปา จากประปาส่วนภูมิภาคและประปาภายในโรงเรียน

3) โทรศัพท์ จากองค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย

4) น้ำดื่ม จากประปาส่วนภูมิภาค

5) น้ำใช้ จากประปาส่วนภูมิภาคและประปาภายในโรงเรียน

โทรศัพท์:   โทรสาร :   E-Mail :

คู่มือการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สพม. เขต 35

1.2 ข้อมูลบุคลากรของสถานศึกษา

บุคลากร	ผู้บริหาร	ข้าราชการครู	พนักงาน ราชการ	ครูอัตราจ้าง	เจ้าหน้าที่ อื่นๆ	รวมทั้งหมด
จำนวน (คน)						

1.3 ข้อมูลนักเรียน

จำนวนนักเรียน ปีการศึกษา 2561 รวม ..... คน

ระดับชั้นเรียน	จำนวนห้อง	เพศ		รวม	เฉลี่ยต่อห้อง
		ชาย	หญิง		
ม.1					
ม.2					
ม.3					
รวม					
ม.4					
ม.5					
ม.6					
รวม					
รวมทั้งหมด					

ส่วนที่ 2

ผลการประเมินมาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

มาตรฐานการศึกษา	ระดับคุณภาพ
มาตรฐานการศึกษาโดยรวม	
มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน	
มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ	
มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	

มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน

ระดับคุณภาพ: ..

1. กระบวนการดำเนินการ

(วิธีการดำเนินงาน).....

(ข้อมูล หลักฐาน และเอกสารเชิงประจักษ์ที่เกี่ยวข้อง).....

2. ผลการดำเนินงาน

3. จุดเด่น

4. จุดควรพัฒนา

5. แผนการพัฒนาเพื่อให้ได้มาตรฐานที่สูงขึ้นในปีต่อไป โรงเรียนจะดำเนินการดังนี้ .....

(แผนปฏิบัติการที่....)

มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ

ระดับคุณภาพ: ..

1. กระบวนการดำเนินการ

(วิธีการดำเนินงาน).....

(ข้อมูล หลักฐาน และเอกสารเชิงประจักษ์ที่เกี่ยวข้อง).....

2. ผลการดำเนินงาน

3. จุดเด่น

4. จุดควรพัฒนา

5. แผนการพัฒนาเพื่อให้ได้มาตรฐานที่สูงขึ้นในปีต่อไป โรงเรียนจะดำเนินการดังนี้ .....

(แผนปฏิบัติการที่....)

มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ระดับคุณภาพ: ..

1. กระบวนการดำเนินการ

(วิธีการดำเนินงาน).....

(ข้อมูล หลักฐาน และเอกสารเชิงประจักษ์ที่เกี่ยวข้อง).....

2. ผลการดำเนินงาน

3. จุดเด่น

4. จุดควรพัฒนา

5. แผนการพัฒนาเพื่อให้ได้มาตรฐานที่สูงขึ้นในปีต่อไป โรงเรียนจะดำเนินการดังนี้ .....

(แผนปฏิบัติการที่....)

มาตรฐานการศึกษาโดยรวม

ระดับคุณภาพ: ..

1. จุดเด่น
2. จุดควรพัฒนา
3. แผนงาน/แนวทางพัฒนาคุณภาพการศึกษา

(แผนปฏิบัติการที่....)

ส่วนที่ 3

สรุปผล และแนวทางการพัฒนา

ผลการประเมินตนเองของสถานศึกษาถือเป็นข้อมูลสารสนเทศสำคัญที่สถานศึกษาจะต้องนำไปวิเคราะห์ สังเคราะห์ เพื่อสรุปนำไปสู่การเชื่อมโยงหรือสะท้อนภาพความสำเร็จกับแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา(3-5 ปี) และนำไปใช้ในการวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ดังนั้น จากผลการดำเนินงานของสถานศึกษา สามารถสรุปผลการประเมินในภาพรวมของจุดเด่น จุดควรพัฒนาของแต่ละมาตรฐาน พร้อมทั้งแผนงาน/แนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาเพื่อให้ได้มาตรฐานที่สูงขึ้น ดังนี้

จุดเด่น	จุดควรพัฒนา
<ul style="list-style-type: none"> ◆ คุณภาพของผู้เรียน ◆ กระบวนการบริหารและการจัดการ ◆ กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ คุณภาพของผู้เรียน ◆ กระบวนการบริหารและการจัดการ ◆ กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

แผนพัฒนาเพื่อให้ได้มาตรฐานที่สูงขึ้น

แผนปฏิบัติงานที่ 1

แผนปฏิบัติงานที่ 2

แผนปฏิบัติงานที่ 3

หนังสืออ้างอิง

สำนักทดสอบทางการศึกษา. (2559). แนวทางการเขียนรายงานการประเมินตนเองของ
สถานศึกษา (Self-Assessment Report: SAR). โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนา
แห่งชาติ: กรุงเทพมหานคร.

คู่มือการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สพม. เขต 35

แหล่งอ้างอิง

1. ข้อมูลมาตรฐานการศึกษา

ตารางที่ 1 แสดงผลการจัดการศึกษาตามมาตรฐานที่ 1 ด้านคุณภาพผู้เรียน 1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน

มาตรฐานที่ 1 ด้านคุณภาพผู้เรียน

1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน

เกณฑ์ระดับคุณภาพ

ระดับ 5 หมายถึง ยอดเยี่ยม (ค่าเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 90 ขึ้นไป)
 ระดับ 4 หมายถึง ดีเลิศ (ค่าเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 80-89)
 ระดับ 3 หมายถึง ดี (ค่าเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 70-79)
 ระดับ 2 หมายถึง ปานกลาง (ค่าเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 60-69)
 ระดับ 1 หมายถึง กำลังพัฒนา (ค่าเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละน้อยกว่า 60)

ข้อ	ตัวบ่งชี้	รหัสวิชา	ความถี่แต่ละระดับคุณภาพตัวบ่งชี้					ค่าเฉลี่ย	ระดับคุณภาพ	เทียบกับเป้าหมาย
			5	4	3	2	1			
1.1.1	ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสารและการ คำนวณ									
		๑30283	5	1	0	0	0	6	-	-
		รวม	5	1	0	0	0	6	4.83	
		ร้อยละของแต่ละระดับคุณภาพ ข้อ 1.1.1	83.33	16.67	0.00	0.00	0.00	-	96.67	สอดคล้อง สูงกว่า
			100.00							
1.1.2	ผู้เรียนมีความสามารถในการคิด วิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ ลงมือปฏิบัติและเปลี่ยนแปลงความคิดเห็น และแก้ปัญหาได้อย่างมีเหตุผล									
		๑30283	5	1	0	0	0	6	-	-
		รวม	5	1	0	0	0	6	4.83	
		ร้อยละของแต่ละระดับคุณภาพ ข้อ 1.1.2	83.33	16.67	0.00	0.00	0.00	-	96.67	สอดคล้อง สูงกว่า
			100.00							
1.1.3	ผู้เรียนมีความสามารถในการสร้างนวัตกรรม มีการเชื่อมโยงองค์ความรู้และประสบการณ์ และมีการนำไปใช้ในการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ อาจเป็นแนวความคิด โครงการ โครงงาน ชิ้นงาน ผลงาน									
		๑30283	6	0	0	0	0	6	-	-
		รวม	6	0	0	0	0	6	5.00	
		ร้อยละของแต่ละระดับคุณภาพ ข้อ 1.1.3	100.00	0.00	0.00	0.00	0.00	100.00		สอดคล้อง สูงกว่า
			100.00							
1.1.4	ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อพัฒนาตนเองและสังคม ในด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงาน อย่างสร้างสรรค์ และนวัตกรรม									
		รวม	4	2	0	0	0	6	4.67	
		ร้อยละของแต่ละระดับคุณภาพ ข้อ 1.1.4	66.67	33.33	0.00	0.00	0.00	93.33		สอดคล้อง สูงกว่า
			100.00							
1.1.5	ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษา มีความก้าวหน้าในการเรียนรู้จากพื้นฐานเดิม มีความรู้ ความเข้าใจ ในทักษะกระบวนการต่างๆ									
		๑30283	5	1	0	0	0	6	-	-
		รวม	5	1	0	0	0	6	4.83	
		ร้อยละของแต่ละระดับคุณภาพ ข้อ 1.1.5	83.33	16.67	0.00	0.00	0.00	96.67		สอดคล้อง สูงกว่า
			100.00							
1.1.6	ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะพื้นฐานในการจัดการ มีเจตคติที่ดีพร้อมที่จะศึกษาต่อในระดับชั้นที่สูงขึ้น พร้อมในการทำงาน หรืองานอาชีพ									
		๑30283	6	0	0	0	0	6	-	-
		รวม	6	0	0	0	0	6	5.00	
		ร้อยละของแต่ละระดับคุณภาพ ข้อ 1.1.6	100.00	0.00	0.00	0.00	0.00	100.00		สอดคล้อง สูงกว่า
			100.00							
สรุปผลการประเมินมาตรฐานที่ 1.1			ค่าเฉลี่ยรวม	ค่าเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ	สรุประดับคุณภาพเกณฑ์ 1.1					
			4.86	97.22					สอดคล้อง	

คู่มือการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สพม. เขต 35

ตารางที่ 2 แสดงผลการจัดการศึกษาตามมาตรฐานที่ 1 ด้านคุณภาพผู้เรียน 1.2 คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน

มาตรฐานที่ 1 ด้านคุณภาพผู้เรียน

1.2 คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน

เกณฑ์ระดับคุณภาพ

ระดับ 5 หมายถึง ยอดเยี่ยม (ค่าเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 90 ขึ้นไป)

ระดับ 4 หมายถึง ดีเลิศ (ค่าเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 80-89)

ระดับ 3 หมายถึง ดี (ค่าเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 70-79)

ระดับ 2 หมายถึง ปานกลาง (ค่าเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 60-69)

ระดับ 1 หมายถึง กำลังพัฒนา (ค่าเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละน้อยกว่า 60)

ข้อ	ตัวบ่งชี้	รหัสวิชา	ความดีแต่ละระดับคุณภาพตัวบ่งชี้					ค่าเฉลี่ยรวม	ระดับคุณภาพ	เทียบกับเป้าหมาย
			5	4	3	2	1			
1.2.1	ผู้เรียนมีคุณลักษณะและคำนิยามที่ติดตามที่สถานศึกษากำหนด เป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม เคารพในกฎกติกาของสถานศึกษา									
		ง30283	6	0	0	0	0	6	-	-
		รวม	6	0	0	0	0	6	5.00	
	ร้อยละของแต่ละระดับคุณภาพ ข้อ 1.2.1		100.00	0.00	0.00	0.00	0.00		100.00	ยอดเยี่ยม สูงกว่า
			100.00							
1.2.2	ผู้เรียนมีความภูมิใจในท้องถิ่น เห็นคุณค่าของความเป็นไทย มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณีและภูมิปัญญาไทย									
		ง30283	5	1	0	0	0	6	-	-
		รวม	5	1	0	0	0	6	4.83	
	ร้อยละของแต่ละระดับคุณภาพ ข้อ 1.2.2		83.33	16.67	0.00	0.00	0.00		96.67	ยอดเยี่ยม สูงกว่า
			100.00							
1.2.3	ผู้เรียนสามารถอยู่ร่วมกับบนความแตกต่างระหว่างบุคคลในด้าน เพศ วัย เชื้อชาติ ศาสนา ภาษา วัฒนธรรมและประเพณี									
		ง30283	4	2	0	0	0	6	-	-
		รวม	4	2	0	0	0	6	4.67	
	ร้อยละของแต่ละระดับคุณภาพ ข้อ 1.2.3		66.67	33.33	0.00	0.00	0.00		93.33	ยอดเยี่ยม สูงกว่า
			100.00							
1.2.4	ผู้เรียนมีสุขภาวะทางร่างกาย และจิตสังคม มีการรักษาสุขภาพกาย สุขภาพจิต อารมณ์ สังคม และแสดงออกอย่างเหมาะสม									
		ง30283	5	1	0	0	0	6	-	-
		รวม	5	1	0	0	0	6	4.83	
	ร้อยละของแต่ละระดับคุณภาพ ข้อ 1.2.4		83.33	16.67	0.00	0.00	0.00		96.67	ยอดเยี่ยม สูงกว่า
			100.00							
สรุปผลการประเมินมาตรฐานที่ 1.2			ค่าเฉลี่ยรวม		ค่าเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ			สรุประดับคุณภาพด้านที่ 1.2		
			4.83		96.67			ยอดเยี่ยม		

คู่มือการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สพม. เขต 35

ตารางที่ 3 แสดงผลการจัดการศึกษาตามมาตรฐานที่ 2 ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ

มาตรฐานที่ 2 ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ

เกณฑ์ระดับคุณภาพ

ระดับ 5 หมายถึง ยอดเยี่ยม (ค่าเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 90 ขึ้นไป)

ระดับ 4 หมายถึง ดีเลิศ (ค่าเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 80-89)

ระดับ 3 หมายถึง ดี (ค่าเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 70-79)

ระดับ 2 หมายถึง ปานกลาง (ค่าเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 60-69)

ระดับ 1 หมายถึง กำลังพัฒนา (ค่าเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละน้อยกว่า 60)

ข้อ	ตัวบ่งชี้	ความถี่แต่ละระดับคุณภาพตัวบ่งชี้						ค่าเฉลี่ย	ระดับคุณภาพ	เทียบกับเป้าหมาย
		5	4	3	2	1	รวม			
2.1	สถานศึกษามีเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจที่กำหนดไว้ตรงกับวัตถุประสงค์ของแผนการศึกษาชาติ และสอดคล้องกับความต้องการของชุมชน ห้องเรียนอย่างชัดเจน	7	1	0	0	0	8	4.88	ยอดเยี่ยม	สูงกว่า
	ร้อยละของแต่ละระดับคุณภาพ ข้อ 2.1	87.50	12.50	0.00	0.00	0.00		97.50		
2.2	พัฒนาวิชาการที่เป็นผู้เรียนทุกกลุ่มเป้าหมายทุกคนและดำเนินการอย่างเป็นรูปธรรม	7	1	0	0	0	8	4.88	ยอดเยี่ยม	สูงกว่า
	ร้อยละของแต่ละระดับคุณภาพ ข้อ 2.2	87.50	12.50	0.00	0.00	0.00		97.50		
2.3	พัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ มีความรู้ความสามารถและทักษะตามมาตรฐานตำแหน่ง	8	0	0	0	0	8	5.00	ยอดเยี่ยม	สูงกว่า
	ร้อยละของแต่ละระดับคุณภาพ ข้อ 2.3	100.00	0.00	0.00	0.00	0.00		100.00		
2.4	บริหารจัดการข้อมูลสารสนเทศที่มีความถูกต้อง ครบถ้วน ทันสมัย นำไปประยุกต์ใช้ได้ และดำเนินการอย่างเป็นระบบ	8	0	0	0	0	8	5.00	ยอดเยี่ยม	สูงกว่า
	ร้อยละของแต่ละระดับคุณภาพ ข้อ 2.4	100.00	0.00	0.00	0.00	0.00		100.00		
2.5	จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่ดี และกระตุ้นให้ผู้เรียนใฝ่เรียนรู้ ทั้งถึงทุกกลุ่มเป้าหมาย	6	2	0	0	0	8	4.75	ยอดเยี่ยม	สูงกว่า
	ร้อยละของแต่ละระดับคุณภาพ ข้อ 2.5	75.00	25.00	0.00	0.00	0.00		95.00		
2.6	ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วมและมีเครือข่ายความร่วมมือในการร่วมรับผิดชอบต่อการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและได้มาตรฐาน	6	2	0	0	0	8	4.75	ยอดเยี่ยม	สูงกว่า
	ร้อยละของแต่ละระดับคุณภาพ ข้อ 2.6	75.00	25.00	0.00	0.00	0.00		95.00		
สรุปผลการประเมินมาตรฐานที่ 2		ค่าเฉลี่ยรวม		ค่าเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ			สรุประดับคุณภาพด้านที่ 2			
		4.88		97.50			ยอดเยี่ยม			

คู่มือการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สพม. เขต 35

ตารางที่ 4 แสดงผลการจัดการศึกษาตามมาตรฐานที่ 3 ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

มาตรฐานที่ 3 ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

เกณฑ์ระดับคุณภาพ

- ระดับ 5 หมายถึง ยอดเยี่ยม (ค่าเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 90 ขึ้นไป)
- ระดับ 4 หมายถึง ดีเลิศ (ค่าเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 80-89)
- ระดับ 3 หมายถึง ดี (ค่าเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 70-79)
- ระดับ 2 หมายถึง ปานกลาง (ค่าเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 60-69)
- ระดับ 1 หมายถึง กำลังพัฒนา (ค่าเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละน้อยกว่า 60)

ข้อ	ตัวบ่งชี้	ความถี่แต่ละระดับคุณภาพตัวบ่งชี้						ค่าเฉลี่ย	ระดับคุณภาพ	เทียบกับเป้าหมาย
		5	4	3	2	1	รวม			
3.1	จัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริงตามมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา มีแผนการจัดการเรียนรู้ที่สามารถนำไปจัดกิจกรรมได้จริง และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตได้ มีนวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้และมีการเผยแพร่	5	4	0	0	0	9	4.56	ยอดเยี่ยม	สูงกว่า
	ร้อยละของแต่ละระดับคุณภาพ ข้อ 3.1	55.56	44.44	0.00	0.00	0.00	91.11			
3.2	ใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้ รวมทั้งภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อจัดการเรียนรู้ โดยสร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง	6	2	1	0	0	9	4.56	ยอดเยี่ยม	สูงกว่า
	ร้อยละของแต่ละระดับคุณภาพ ข้อ 3.2	66.67	22.22	11.11	0.00	0.00	91.11			
3.3	ตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบ มีขั้นตอนโดยใช้เครื่องมือและวิธีการวัดและประเมินผลที่เหมาะสมกับเป้าหมายในการจัดการเรียนรู้ ให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียน และนำมาพัฒนาผู้เรียน	6	2	1	0	0	9	4.56	ยอดเยี่ยม	สูงกว่า
	ร้อยละของแต่ละระดับคุณภาพ ข้อ 3.3	66.67	22.22	11.11	0.00	0.00	91.11			
3.4	มีการบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวก เด็กรักที่จะเรียนรู้ และเรียนรู้ร่วมกันอย่างมีความสุข	5	3	1	0	0	9	4.44	ดีเลิศ	สูงกว่า
	ร้อยละของแต่ละระดับคุณภาพ ข้อ 3.4	55.56	33.33	11.11	0.00	0.00	88.89			
3.5	มีชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพระหว่างครู และผู้เกี่ยวข้องเพื่อพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ ครู และผู้เกี่ยวข้อง มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ข้อมูลสะท้อนกลับเพื่อพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนรู้	5	3	1	0	0	9	4.44	ดีเลิศ	สูงกว่า
	ร้อยละของแต่ละระดับคุณภาพ ข้อ 3.5	55.56	33.33	11.11	0.00	0.00	88.89			
สรุปผลการประเมินมาตรฐานที่ 3		ค่าเฉลี่ยรวม		ค่าเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ		สรุประดับคุณภาพส่วนที่ 3				
		4.51		90.22		ยอดเยี่ยม				

คู่มือการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สพม. เขต 35

2. ข้อมูลระดับสถานศึกษา

2.1 ข้อมูลบุคลากรของสถานศึกษา

1) รายงานเปรียบเทียบข้อมูลครูและบุคลากรทางการศึกษา ปีการศึกษา ..... - .....

ตารางที่ 5 แสดงข้อมูลข้าราชการและบุคลากรทางการศึกษา ปีการศึกษา ..... - .....

บุคลากร	ผู้บริหาร (คน)	ครูผู้สอน (คน)	ครูอัตราจ้าง (คน)	ลูกจ้างประจำ (คน)	เจ้าหน้าที่อื่น ๆ (คน)	รวม (คน)
ปีการศึกษา 25....						
ปีการศึกษา 25....						
ปีการศึกษา 25....						

(ที่มา : .....)

2) ข้อมูลพื้นฐานของข้าราชการครู บุคลากรทั้งหมด จำนวน ..... คน โดยจำแนกตามตำแหน่ง/วิทยฐานะ, กลุ่มงาน/สาระการเรียนรู้, วุฒิการศึกษา จำนวน .... คน และบุคลากร (ลูกจ้างประจำ) จำนวน ..... คน

ตารางที่ 6 แสดงข้อมูลข้าราชการครู จำแนกตามวิทยฐานะ

ที่	หมวด	จำนวน		รวม
		ชาย	หญิง	
1	สนับสนุนการสอน			
2	ครูผู้ช่วย			
3	ค.ศ.1			
4	ค.ศ.2			
5	ค.ศ.3			
6	ค.ศ.4			
	รวม			

(ที่มา : .....)

คู่มือการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สพม. เขต 35

ตารางที่ 7 แสดงจำนวนข้าราชการครู บุคลากร จำแนกตามกลุ่มงาน/กลุ่มสาระการเรียนรู้

ที่	กลุ่มงาน/กลุ่มสาระการเรียนรู้	จำนวน		รวม
		ชาย	หญิง	
1	ฝ่ายบริหาร			
2	สนับสนุนการสอน			
3	งานแนะแนว			
4	ภาษาไทย			
5	วิทยาศาสตร์			
6	คณิตศาสตร์			
7	สังคมศึกษาฯ			
8	ศิลปศึกษา			
9	สุขศึกษาฯ			
10	การงานอาชีพฯ			
11	ภาษาต่างประเทศ			
	รวม			

(ที่มา : .....)

3) สาขาวิชาที่จบการศึกษาและภาระงานสอน

ตารางที่ 8 แสดงจำนวนคนที่จบการศึกษาในสาขาวิชาและภาระงานสอน

สาขาวิชา	จำนวน (คน)	ภาระงานสอนเฉลี่ยของครู 1 คนในแต่ละกลุ่มสาระฯ (ชม./สัปดาห์)
บริหารการศึกษา		
สนับสนุนการสอน		
งานแนะแนว		
ภาษาไทย		
วิทยาศาสตร์		
คณิตศาสตร์		
สังคมศึกษาฯ		
ศิลปศึกษา		
สุขศึกษาและพลศึกษา		
การงานอาชีพและเทคโนโลยี		
ภาษาต่างประเทศ		
รวม		

คู่มือการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สพม. เขต 35

1.2 ข้อมูลนักเรียน

1) จำนวนนักเรียนปีการศึกษา 25..... จำนวนทั้งหมด ..... คน

ตารางที่ 9 แสดงจำนวนนักเรียนปีการศึกษา 25.....

ระดับชั้น	จำนวนนักเรียน (ปีการศึกษา 2560)		
	ชาย	หญิง	รวม
มัธยมศึกษาปีที่ 1			
มัธยมศึกษาปีที่ 2			
มัธยมศึกษาปีที่ 3			
มัธยมศึกษาปีที่ 4			
มัธยมศึกษาปีที่ 5			
มัธยมศึกษาปีที่ 6			
รวมทั้งหมด			

2) จำนวนนักเรียนที่มีสมรรถภาพทางกายตามเกณฑ์ของกรมพลศึกษาหรือสำนักงาน

กองทุน

สนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ..... คน คิดเป็นร้อยละ .....

3) จำนวนนักเรียนที่มีน้ำหนัก ส่วนสูง ตามเกณฑ์ของกรมอนามัย.....คน คิดเป็นร้อยละ.....

4) จำนวนนักเรียนที่มีความบกพร่องเรียนร่วม ..... คนคิดเป็นร้อยละ .....

5) จำนวนนักเรียนมีภาวะทุพโภชนาการ ..... คน คิดเป็นร้อยละ .....

6) จำนวนนักเรียนปัญญาเลิศ .....คน คิดเป็นร้อยละ .....

7) จำนวนนักเรียนต้องการความช่วยเหลือเป็นพิเศษ ..... คน คิดเป็นร้อยละ .....

8) จำนวนนักเรียนที่ออกกลางคัน(ปัจจุบัน) ..... คน คิดเป็นร้อยละ .....

9) สถิติการขาดเรียน .....คน คิดเป็นร้อยละ .....

10) จำนวนนักเรียนที่เรียนซ้ำชั้น ..... คน คิดเป็นร้อยละ .....

11) จำนวนนักเรียนที่จบหลักสูตร

มัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน ..... คน

ศึกษาต่อ ระดับสายสามัญ จำนวน ..... คน คิดเป็นร้อยละ .....

ศึกษาต่อ ระดับสายอาชีพ จำนวน ..... คน คิดเป็นร้อยละ .....

มัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน ..... คน

ศึกษาต่อระดับอุดมศึกษา จำนวน ..... คน คิดเป็นร้อยละ .....

คู่มือการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สพม. เขต 35

ประกอบอาชีพ จำนวน .....คน คิดเป็นร้อยละ .....

12) อัตราส่วนครูมัธยมต้น: นักเรียน = 1 : ..... คน

อัตราส่วนครูมัธยมปลาย : นักเรียน = 1 : ..... คน

13) จำนวนนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมศิลปะ ดนตรี นาฏศิลป์ วรรณคดี และนันทนาการ .....คน คิดเป็นร้อยละ .....

14) จำนวนนักเรียนที่มีลักษณะเป็นลูกที่ดีของพ่อแม่ผู้ปกครอง .....คน คิดเป็นร้อยละ .....

15) จำนวนนักเรียนที่มีคุณลักษณะเป็นนักเรียนที่ดีของโรงเรียน .....คน คิดเป็นร้อยละ .....

16) จำนวนนักเรียนที่ทำกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคมทั้งในและนอกสถานศึกษา จำนวน .....คน คิดเป็นร้อยละ .....

17) จำนวนนักเรียนที่มีบันทึกการเรียนรู้จากการอ่านและการสืบค้นจากเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างสม่ำเสมอจำนวน จำนวน .....คน คิดเป็นร้อยละ .....

18) จำนวนนักเรียนที่ผ่านการประเมินความสามารถด้านการคิดตามที่กำหนดในหลักสูตรสถานศึกษา จำนวน .....คน คิดเป็นร้อยละ .....

19) จำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์การประเมินตามความสามารถในการปรับตัวเข้ากับสังคมตามที่กำหนดในหลักสูตรสถานศึกษา จำนวน .....คน คิดเป็นร้อยละ .....

2. ข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับสถานศึกษา ปีการศึกษา .....

1) รายงานผลการทดสอบทางการศึกษา ระดับชาติ (O-NET) ปีการศึกษา 25....

ตารางที่ 10 แสดงข้อมูลผลการทดสอบทางการศึกษา (ระดับชาติ) ปีการศึกษา 25.....

ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ระดับ/รายวิชา	ภาษาไทย	ภาษาอังกฤษ	คณิตศาสตร์	วิทยาศาสตร์
คะแนนเฉลี่ยของโรงเรียน				
คะแนนเฉลี่ยระดับจังหวัด				
คะแนนเฉลี่ย สังกัด สพฐ.ทั้งหมด				
คะแนนเฉลี่ย ระดับประเทศ				

คู่มือการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สพม. เขต 35

3) รายงานผลคุณลักษณะอันพึงประสงค์รายวิชา (ระดับสถานศึกษา) ปีการศึกษา 25.....
 ตารางที่ 16 แสดงข้อมูลผลคุณลักษณะอันพึงประสงค์รายวิชา ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 25.....

ระดับชั้นมัธยมศึกษา ตอนต้น

ที่	รหัสวิชา	ไม่ผ่าน	ผ่าน	กลุ่มดี	กลุ่มดีเยี่ยม	รวม	ร้อยละที่ผ่าน การประเมิน
		0	1	2	3		
1	ภาษาไทย						
2	คณิตศาสตร์						
3	วิทยาศาสตร์						
4	สังคมศึกษา						
5	สุขศึกษาพลศึกษา						
6	ศิลปะศึกษา						
7	การงานอาชีพฯ						
8	ภาษาอังกฤษ						
9	ภาษาต่างประเทศ						
10	IS						
รวม							
ร้อยละ							
รวมกลุ่ม							

ตารางที่ 17 แสดงข้อมูลผลคุณลักษณะอันพึงประสงค์รายวิชา ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 25.....

ระดับชั้นมัธยมศึกษา ตอนปลาย

ที่	รหัสวิชา	ไม่ผ่าน	ผ่าน	กลุ่มดี	กลุ่มดีเยี่ยม	รวม	ร้อยละที่ผ่าน การประเมิน
		0	1	2	3		
1	ภาษาไทย						
2	คณิตศาสตร์						
3	วิทยาศาสตร์						
4	สังคมศึกษา						
5	สุขศึกษาพลศึกษา						
6	ศิลปะศึกษา						
7	การงานอาชีพฯ						
8	ภาษาอังกฤษ						
9	ภาษาต่างประเทศ						
10	IS						
รวม							
ร้อยละ							
รวมกลุ่ม							

คู่มือการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สพม. เขต 35

ตารางที่ 18 แสดงข้อมูลผลคุณลักษณะอันพึงประสงค์รายวิชา ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 25.....

ระดับชั้นมัธยมศึกษา ตอนต้น

ที่	รหัสวิชา	ไม่ผ่าน	ผ่าน	กลุ่มดี	กลุ่มดีเยี่ยม	รวม	ร้อยละที่ผ่าน การประเมิน
		0	1	2	3		
1	ภาษาไทย						
2	คณิตศาสตร์						
3	วิทยาศาสตร์						
4	สังคมศึกษา						
5	สุขศึกษาพลศึกษา						
6	ศิลปศึกษา						
7	การงานอาชีพฯ						
8	ภาษาอังกฤษ						
9	ภาษาต่างประเทศ						
10	IS						
รวม							
ร้อยละ							
รวมกลุ่ม							

ตารางที่ 19 แสดงข้อมูลผลคุณลักษณะอันพึงประสงค์รายวิชา ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 25.....

ระดับชั้นมัธยมศึกษา ตอนปลาย

ที่	รหัสวิชา	ไม่ผ่าน (คน)	ผ่าน	กลุ่มดี	กลุ่มดีเยี่ยม	รวม	ร้อยละที่ผ่าน การประเมิน 3 ขึ้นไป
		0	1	2	3		
1	ภาษาไทย						
2	คณิตศาสตร์						
3	วิทยาศาสตร์						
4	สังคมศึกษา						
5	สุขศึกษาพลศึกษา						
6	ศิลปศึกษา						
7	การงานอาชีพฯ						
8	ภาษาอังกฤษ						
9	ภาษาต่างประเทศ						
10	IS						
รวม							
ร้อยละ							
รวมกลุ่ม							

คู่มือการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สพม. เขต 35

4) รายงานผลการอ่าน คติวิเคราะห์ และเขียนรายวิชา (ระดับสถานศึกษา) ปีการศึกษา 25...
 ตารางที่ 20 แสดงข้อมูลผลการอ่าน คติวิเคราะห์ และเขียนรายวิชา ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 25...

ระดับชั้นมัธยมศึกษา ตอนต้น

ที่	รหัสวิชา	ไม่ผ่าน	ผ่าน	กลุ่มดี	กลุ่มดีเยี่ยม	รวม	ร้อยละที่ผ่าน การประเมิน
		0	1	2	3		
1	ภาษาไทย						
2	คณิตศาสตร์						
3	วิทยาศาสตร์						
4	สังคมศึกษา						
5	สุขศึกษาพลศึกษา						
6	ศิลปศึกษา						
7	การงานอาชีพฯ						
8	ภาษาอังกฤษ						
9	ภาษาต่างประเทศ						
10	IS						
รวม							
ร้อยละ							
รวมกลุ่ม							

ตารางที่ 21 แสดงข้อมูลผลการอ่าน คติวิเคราะห์ และเขียนรายวิชา ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 25...

ระดับชั้นมัธยมศึกษา ตอนปลาย

ที่	รหัสวิชา	ไม่ผ่าน	ผ่าน	กลุ่มดี	กลุ่มดีเยี่ยม	รวม	ร้อยละที่ผ่าน การประเมิน
		0	1	2	3		
1	ภาษาไทย						
2	คณิตศาสตร์						
3	วิทยาศาสตร์						
4	สังคมศึกษา						
5	สุขศึกษาพลศึกษา						
6	ศิลปศึกษา						
7	การงานอาชีพฯ						
8	ภาษาอังกฤษ						
9	ภาษาต่างประเทศ						
10	IS						
รวม							
ร้อยละ							
รวมกลุ่ม							

คู่มือการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สพม. เขต 35

ตารางที่ 22 แสดงข้อมูลผลการอ่าน คิติวิเคราะห์ และเขียนรายวิชา ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 25...

ระดับชั้นมัธยมศึกษา ตอนต้น

ที่	รหัสวิชา	ไม่ผ่าน	ผ่าน	กลุ่มดี	กลุ่มดีเยี่ยม	รวม	ร้อยละที่ผ่าน การประเมิน
		0	1	2	3		
1	ภาษาไทย						
2	คณิตศาสตร์						
3	วิทยาศาสตร์						
4	สังคมศึกษา						
5	สุขศึกษาพลศึกษา						
6	ศิลปศึกษา						
7	การงานอาชีพฯ						
8	ภาษาอังกฤษ						
9	ภาษาต่างประเทศ						
10	IS						
รวม							
ร้อยละ							
รวมกลุ่ม							

ตารางที่ 23 แสดงข้อมูลผลการอ่าน คิติวิเคราะห์ และเขียนรายวิชา ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 25...

ระดับชั้นมัธยมศึกษา ตอนปลาย

ที่	รหัสวิชา	ไม่ผ่าน	ผ่าน	กลุ่มดี	กลุ่มดีเยี่ยม	รวม	ร้อยละที่ผ่าน การประเมิน
		0	1	2	3		
1	ภาษาไทย						
2	คณิตศาสตร์						
3	วิทยาศาสตร์						
4	สังคมศึกษา						
5	สุขศึกษาพลศึกษา						
6	ศิลปศึกษา						
7	การงานอาชีพฯ						
8	ภาษาอังกฤษ						
9	ภาษาต่างประเทศ						
10	IS						
รวม							
ร้อยละ							
รวมกลุ่ม							

คู่มือการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สพม. เขต 35

3. แหล่งเรียนรู้

1) สรุปข้อมูลการใช้ แหล่งเรียนรู้ภายในและภายนอกโรงเรียน

ตารางที่ 24 การใช้ แหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียน

แหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียน	สถิติการใช้จำนวนครั้ง/ปี	เป้าหมาย (คน)	จุดประสงค์
1. ห้องสมุดโรงเรียน			
2. สวนพฤกษศาสตร์ในโรงเรียน			
3.			

ตารางที่ 25 ข้อมูลการใช้ แหล่งเรียนรู้ภายนอกโรงเรียน

แหล่งเรียนรู้ภายนอกโรงเรียน	สถิติการใช้จำนวนครั้ง/ปี	เป้าหมาย	จุดประสงค์
1. ตลาดสดเทศบาล			
2. ห้างสรรพสินค้า			
3.			

2) ประชาชนชาวบ้าน/ภูมิปัญญาท้องถิ่น ผู้ทรงคุณวุฒิที่สถานศึกษาเชิญมาให้ความรู้แก่ครู
นักเรียน ในปีการศึกษา 25.....

ตารางที่ 26 ประชาชนชาวบ้าน/ภูมิปัญญาท้องถิ่น ผู้ทรงคุณวุฒิ ปีการศึกษา.....

ชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ	สถิติการใช้จำนวนครั้ง/ปี	เรื่อง	หมายเหตุ

4. ผลการดำเนินงานที่ส่งเสริม พัฒนาผู้เรียน/บุคลากรให้เกิดความรู้ ความสามารถ และทักษะ
ด้านต่าง ๆ ตามเป้าหมายที่โรงเรียนกำหนด เช่น การเข้าร่วมประชุม/อบรม/พัฒนาทักษะ
(ภาษาอังกฤษ)

5. ประกาศมาตรฐานโรงเรียน ประจำปีการศึกษา.....

6. คำสั่งโรงเรียน เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
ประจำปีการศึกษา 25.....